

Creixement econòmic i activitat empresarial al Bages 2016-2020

L'indicador de dinamisme empresarial del Bages

Cambra de Comerç
de Manresa

Ajuntament de Manresa

Diputació
Barcelona

Índex

Introducció	2
0. Resum executiu	3
1. Evolució de l'activitat econòmica del sector empresarial del Bages en el context de Catalunya. 2015-2019	5
1.1. Introducció	5
1.2. L'Índex de Dinamisme Empresarial del Bages: evolució 2015-2019	7
2. Especialització productiva i competitivitat del teixit empresarial del Bages	19
2.1. Visió general	19
2.2. Anàlisi sectorial del teixit empresarial.....	26
2.2.1. Sectors de concentració extrema	26
2.2.1.1. Material de transport.....	26
2.2.1.2. Indústria del paper i arts gràfiques	26
2.2.1.3. Energia, gas, aigua i reciclatge	27
2.2.2. Sectors de concentració molt elevada	28
2.2.2.1. Altres serveis a les empreses	28
2.2.2.2. Indústries químiques	28
2.2.2.3. Cautxú, fusta i altres indústries	29
2.2.3. Sectors de concentració elevada	30
2.2.3.1. Indústria tèxtil, cuir i confecció	30
2.2.3.2. Indústria alimentària	30
2.2.3.3. Serveis financers, asseguradores i lloguers	31
2.2.3.4. Transport i comunicacions	32
2.2.4. Sectors de concentració mitjana	33
2.2.4.1. Construcció	33
2.2.4.2. Indústries extractives no energètiques	33
2.2.4.3. Metallúrgia, maquinària i material elèctric	34
2.2.4.4. Primari	34
2.2.4.5. Comerç i reparacions	35
2.2.5. Sectors de concentració baixa	36
2.2.5.1. Hosteleria i restauració	36
2.2.5.2. Altres serveis a les persones	36
3. Conclusions	38
4. Annex estadístic	40
4.1. Indicadors d'activitat per sectors	40
5. Metodologia	47

Introducció

Teniu a les mans una nova edició de l'estudi "Creixement econòmic i activitat empresarial al Bages. L'Índex de Dinamisme Empresarial", un document que impulsem conjuntament la Cambra de Comerç de Manresa i l'Ajuntament de Manresa i que, des de ja fa una bona pila d'anys, ens ofereix una fotografia molt fidel de la situació econòmica de la nostra comarca. La primera edició d'aquest estudi es va elaborar l'any 2008. Des de llavors, any rere any hem pogut disposar de dades que ens han permès analitzar, avançar tendències i prendre decisions amb coneixement de causa.

El treball que presentem enguany abraça el període comprès entre els anys 2016 i 2020, l'any de la pandèmia, que va causar un gran daltabaix social i també econòmic. L'any 2020 el sector empresarial del Bages representava prop del 2% del conjunt de Catalunya, després d'una etapa de creixement continuat que es va estroncar aquell any amb les mesures preses per fer front a la pandèmia, que van tenir un impacte molt negatiu sobre l'economia. Això va provocar una davallada del nombre d'empreses, l'ocupació i la riquesa generada, en termes de Valor Afegit Brut.

Aquesta caiguda del VAB entre els anys 2019 i 2020 va ser deguda, en bona part, a la davallada de la productivitat de les empreses del territori, que va ser més intensa que al conjunt de Catalunya. Només el sector industrial es va comportar millor que la mitjana catalana.

Malgrat això, hi ha dades positives a destacar. I una d'elles és l'augment de les exportacions, el que confirma la bona feina feta per les empreses del territori en matèria d'internacionalització. El percentatge d'empreses exportadores va augmentar entre els anys 2019 i 2020 i es va situar per sobre de la mitjana catalana, amb rellevància especial, novament, del sector industrial. Un altre element positiu ha estat la millora de la situació financera de les empreses, el que els ha permès encarar la crisi de la Covid-19 des d'una situació més reforçada.

Es tracta d'un estudi extens i exhaustiu, amb moltes xifres, dades i taules que convé analitzar amb deteniment. A partir d'aquesta anàlisi, les administracions públiques i les institucions empresarials com la Cambra de Comerç podem dissenyar les polítiques més adequades per ajudar i acompanyar les nostres empreses cap a un futur marcat pels canvis cada vegada més ràpids, no només tecnològics sinó també socials. Les empreses tenen al davant reptes com el canvi climàtic, la irrupció de tecnologies disruptives com la intel·ligència artificial, i d'altres que avui encara ni coneixem. I des de la Cambra de Comerç de Manresa, amb estudis com aquest i amb les accions derivades de la informació que ens proporcionen, serem al seu costat per convertir aquests reptes en noves oportunitats de creixement.

Manresa, febrer del 2023

Sílvia Gratacòs González
Presidenta de la Cambra de Comerç de Manresa

0. Resum executiu

L'economia del sector empresarial del Bages representa, el 2020, prop del 2% de la del conjunt de Catalunya en les principals magnituds: 2,06% del nombre d'empreses, el 1,95% de l'ocupació i l'1,74% del Valor Afegit Brut del sector empresarial. El 2020 esclata la pandèmia de la Covid-19 i les mesures aplicades per fer-hi front tenen una incidència molt negativa en l'evolució de l'economia. Entre 2014 i 2019 hi va haver una etapa continuada de creixement econòmic que s'estronca el 2020. Així, en relació a 2019 el nombre d'empreses cau d'un -2,32%, l'ocupació d'aquestes mateixes d'un -4,08% i la riquesa generada d'un -14,72%. Aquestes dades condicionen els resultats obtinguts a partir d'una perspectiva a més llarg termini. Si prenem com a partida l'any 2016 es constata que l'evolució del sector privat de l'economia al Bages ha estat similar a la del conjunt de Catalunya, tot i que amb uns resultats lleugerament més negatius. Així, mentre a Catalunya el nombre d'empreses augmenta d'un 0,28% en termes de taxa anual acumulativa, al Bages ho fa a un ritme sensiblement menor (0,02%). També en negatiu, la productivitat evoluciona de forma menys negativa a Catalunya que al Bages (-2,87% i -3,09%, respectivament en taxa anual acumulativa). Pel que fa a l'ocupació, evoluciona de forma menys positiva al Bages que al conjunt de Catalunya (1,17% i 1,52%, respectivament). El resultat de la combinació d'aquests tres factors mostra que la riquesa generada pel sector empresarial del Bages, mesurada en termes de valor afegit brut, cau entre 2016 i 2020, del -1,96% davant de la caiguda al conjunt de Catalunya del -1,39%. Això es tradueix en què el pes de la riquesa generada pel sector privat del Bages sobre el conjunt de Catalunya passi de situar-se en l'1,74% el 2020 (1,78 el 2016).

El 2020 esclata la pandèmia de la Covid-19 i les mesures aplicades per a fer-hi front tenen una incidència molt negativa en l'evolució de l'economia

Aquesta dinàmica de l'economia del Bages es contextualitza amb un creixement de la població entre els anys 2019 i 2020 més petit que al conjunt de Catalunya (10,1‰ i 13,7‰, respectivament) i es combina amb un augment de l'atur registrat més gran (7,0% i 5,4%, respectivament).

La dinàmica al Bages es caracteritza per un menor creixement de la dimensió empresarial, un menor augment del nombre d'empreses i una caiguda més gran de la productivitat

La desagregació de l'IDE del Bages en els seus tres components estructurals bàsics (nombre d'empreses, dimensió empresarial i productivitat) permet observar que la caiguda del VAB l'exercici 2020 en relació al 2019 (-14,7%) es produeix a partir de la disminució de la productivitat (-11,1%) i, en menor mesura, de la reducció d'empreses (-2,3%) i de la dimensió empresarial (-1,8%). En una perspectiva a més llarg termini, des de 2016, el resultat és d'una caiguda més accentuada al Bages que al conjunt de Catalunya. La dinàmica al Bages es caracteritza per un menor creixement de la dimensió empresarial, un menor augment del nombre d'empreses i una caiguda més gran de la productivitat. En relació als sectors productius, entre 2016 i 2020, el VAB dels mateixos només evoluciona de forma més positiva al Bages que al conjunt de Catalunya a la indústria.

Complementant amb una perspectiva més micro en relació a les empreses del Bages obtenim els següents resultats:

- El 12,1% de les empreses bagenques exporten (per sobre del 10,2% registrat el 2019). Aquest registre suposa que per quart any consecutiu el nombre d'empreses exportadores supera el 10% i, en aquest cas, se situa per sobre el nivell obtingut per al conjunt de Catalunya (10,6%).

Si fem esment només al sector industrial, el percentatge se situa en el 28,2%, una mica per sobre del conjunt del sector industrial de Catalunya (27,7%). Per sectors, destaquen el material de transport, la indústria química, les indústries extractives no energètiques, el tèxtil, cuir i confecció, la indústria alimentària, el paper i arts gràfiques, la metallúrgia, maquinària (71,4%, 53,6%, 38,9%, 37,0%, 32,3%, 25,8% i 24,52% d'empreses exportadores, respectivament).

Una de les característiques del teixit empresarial de la comarca és la forta concentració de l'activitat productiva que presenten els sectors d'activitat industrial i algun dels de l'activitat de serveis

En relació a la seva situació financera, prenent com indicador la taxa d'endeutament, el valor mitjà passa del 61,0% el 2008 al 45,9% el 2020 i la mediana, passa del 67,7% al 57,0% entre 2008 i 2020, el que indica que hi ha hagut importants correccions en aquest aspecte, malgrat la repuntada observada el darrer any com a efecte de les mesures preses per fer front a la pandèmia.

Com en les altres edicions de l'informe ja s'ha posat de manifest, una de les característiques del teixit empresarial de la comarca és la forta concentració de l'activitat productiva que presenten els sectors d'activitat industrial i algun dels de l'activitat de serveis. Així, el pes de les cinc primeres empreses amb més VAB sectorial arriba a assolir el 66,8% del total en el cas del material de transport i el 63,7% en el cas de la indústria del paper i gràfiques, el 51,9% en el cas de l'energia, gas, aigua i reciclat-

ge. Menor concentració, encara que per sobre del 40%, s'observa en els altres serveis a les empreses (47,6%), en les indústries químiques (46,7%) i en el cautxú, fusta i altres indústries (40,1%). De la seva banda, a la indústria tèxtil, cuir i confecció la concentració se situa en el 37,7%, a la indústria alimentària en el 35,6%, en els serveis financers, asseguradores i lloguers en el 32,8% i en transport i comunicacions en el 32,1%. Com s'ha observat els darrers anys, aquesta elevada concentració s'observa en totes les activitats industrials llevat de la metallúrgia, maquinària i material elèctric.

Complementàriament, en mesurar la concentració en termes de persones ocupades, els resultats que obtenim són similars als observats en base al Valor Afegit Brut i el pes de les cinc primeres empreses sobre el total d'ocupats a la mateixa branca d'activitat registra valors molt elevats en els sectors industrials. Així, en tots els sectors industrials, llevat de la metallúrgia, maquinària i material elèctric, se situen amb una concentració per sobre la mitjana del Bages (26,6%). Les cinc primeres empreses dels altres serveis a les empreses, liderades per empreses de treball temporal, representen un pes del 82,3%, les de les indústries extractives no energètiques el 74,5%, les del material de transport el 56,7%, les de la indústria del paper i arts gràfiques el 54,6%, les de l'energia, gas, aigua i reciclatge el 42,0% i les de la indústria alimentària el 41,8%.

Tots els sectors industrials, llevat de la metallúrgia, maquinària i material elèctric, se situen amb una concentració per sobre de la mitjana del Bages (26,6%)

1. Evolució de l'activitat econòmica del sector empresarial del Bages en el context de Catalunya. 2016-2020

1.1. Introducció

El sector empresarial del Bages està integrat per un total de 10.752 empreses que, el 2020, ocupaven a 54.211 persones i van generar 2.778 milions d'euros de Valor Afegit Brut (VAB). Aquestes xifres

situen el pes del sector empresarial de la comarca al voltant del 2% de Catalunya en les principals magnituds: 2,06% d'empreses, 1,95% de l'ocupació i 1,74% del VAB generat pel sector empresarial.

Empreses, ocupats i Valor Afegit Brut del sector privat al Bages. 2016-2020

Nombre d'empreses i de persones ocupades, VAB en milions d'euros constants del 2019 i costos laborals unitaris en remuneració mitjana per assalariat sobre productivitat per ocupat

	Valors absoluts					Variació	
	2016	2017	2018	2019	2020	20-16	20-19
Principals agregats							
Empreses	10.723	10.757	10.879	10.987	10.732	0,02%	-2,32%
Ocupats	51.749	54.320	55.928	56.519	54.211	1,17%	-4,08%
VAB cfp	3.005,90	3.133,60	3.200,10	3.256,80	2.777,50	-1,96%	-14,72%
Ratis de síntesi							
VAB per empresa (1.000 €)	280,3	291,3	294,2	296,4	258,8	-1,98%	-12,69%
Ocupats per empresa	4,83	5,05	5,14	5,14	5,05	1,15%	-1,80%
Productivitat (1.000 €)	58,085	57,687	57,219	57,622	51,235	-3,09%	-11,09%
Costos laborals unitaris	0,67	0,64	0,64	0,6	0,74	2,66%	22,96%
	% sobre Catalunya / Catalunya=100					Canvi (pp)	
	2016	2017	2018	2019	2020	20-16	20-19
Principals agregats							
Empreses	2,09%	2,07%	2,07%	2,06%	2,06%	-0,02	0
Ocupats	1,97%	2,00%	1,99%	1,97%	1,95%	-0,03	-0,02
VAB cfp	1,78%	1,80%	1,79%	1,79%	1,74%	-0,04	-0,05
Ratis de síntesi							
VAB per empresa (1.000 €)	85,28	87	86,81	86,86	84,2	-1,08	-2,66
Ocupats per empresa	94,68	96,66	96,38	95,66	94,31	-0,36	-1,34
Productivitat (1.000 €)	90,07	90,01	90,07	90,8	89,28	-0,8	-1,53

1.Taxa anual acumulativa 2016-2020

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC i Anuari de la Pime Catalana 2022

Una perspectiva de l'evolució temporal de les principals magnituds econòmiques del Bages permet observar que el 2020, primer any de la pandèmia de la Covid-19 i de les mesures per fer-hi front, es caracteritza per una reducció d'unitats empresarials, una caiguda major de l'ocupació i encara més gran del VAB.

En termes de taxa interanual acumulativa, entre 2016 i 2020 el nombre d'empreses pràcticament es manté estable, augmenta d'un +0,02% (de 10.723 el 2016 a 10.732 el 2020). Una evolució una mica més positiva s'observa en relació a l'ocupació generada per aquestes empreses, d'un +1,17% (de 51.749 ocupats el 2016 a 54.211 el 2020). Finalment, l'impacte de la Covid-19 i les mesures implantades per fer-hi front han incidit de forma accentuada en el valor afegit, doncs s'observa una evolució negativa del -1,96% en la taxa anual acumulativa entre 2016 i 2020.

El 2020, primer any de la pandèmia de la Covid-19 i de les mesures per fer-hi front es caracteritza per una reducció d'unitats empresarials, una caiguda major de l'ocupació i encara més gran del VAB

L'evolució d'aquestes variables és una mica diferent al Bages que al conjunt de Catalunya, menys negativa en relació al nombre d'empreses i més negativa pel que fa a l'ocupació i al VAB. A Catalunya el nombre d'empreses va caure entre 2016 i 2020 (-2,49% en taxa acumulativa), l'ocupació d'aquestes empreses es va reduir menys que al Bages (-2,89% a Catalunya i -4,08% al Bages i el valor afegit generat per aquestes no va caure tant (-12,18% a Catalunya i -14,72% al Bages).

En superposar la dinàmica del Bages amb la del conjunt de Catalunya s'observa que entre 2016 i 2020 el Bages perd pes en unitats empresarials, en l'ocupació i en termes de VAB generat. En relació a un any enrere, el Bages manté el pes en unitats empresarials, en perd lleugerament en ocupació i una mica més en relació al VAB.

Combinant els indicadors, entre 2019 i 2020 la caiguda del nombre d'empreses (-2,32%) combinat amb una major caiguda de l'ocupació (-4,08%) i del VAB (-14,72%), té com a conseqüència una disminució de la productivitat per ocupat (-11,09%, de 57.622 euros el 2019 a 51.235 euros el 2020), de la productivitat per empresa (-12,69%, de 296.400 euros el 2019 a 258.800 euros el 2020) i, en menor mesura del nombre d'ocupats per empresa (-1,80%, de 5,14 el 2019 a 5,05 el 2020).

1.2. L'Índex de Dinamisme Empresarial del Bages: evolució 2015-2019

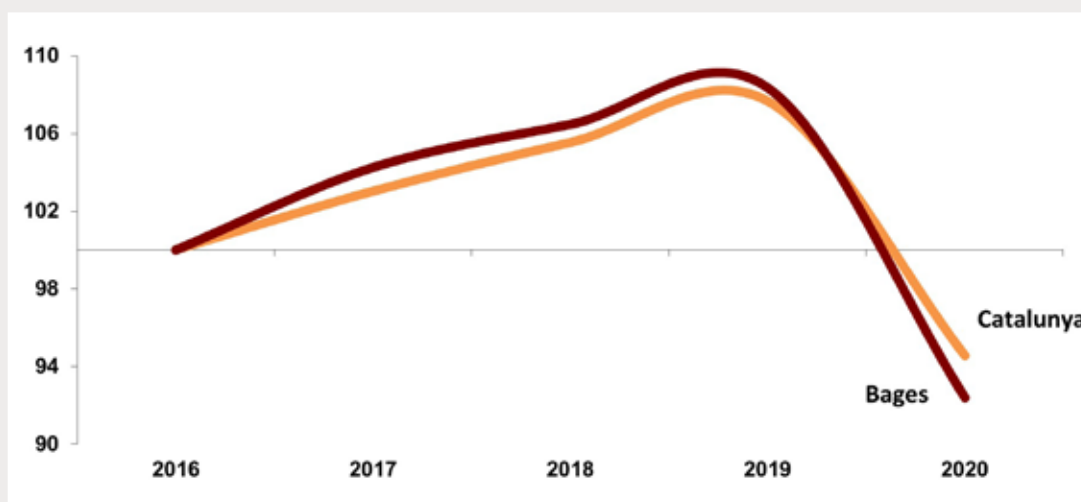
La dinàmica del sector empresarial del Bages a partir de 2016 i fins a 2020 queda sintetitzada en l'Índex de Dinamisme Empresarial (IDE) del Bages que permet obtenir una mesura d'evolució del Valor Afegit Brut (VAB) comparable amb la mitjana catalana. Tal i com s'explica amb major detall en l'apartat de metodologia, aquest indicador s'obté a partir de l'agregació de tres tipologies fonamentals de components (empresarials, estructurals i sectorials) de tal manera que permet avançar en una doble direcció d'anàlisi. En primer lloc permet observar aquells factors que determinen la posi-

ció cíclica de l'activitat empresarial de la comarca en un període determinat. En segon terme, ajuda a identificar aquells elements que expliquen el diferencial de creixement amb la mitjana catalana i, per tant, les principals especificitats de l'economia comarcal.

El gràfic 1, que recull l'evolució de l'IDE del Bages i de Catalunya per al període 2016-2020, evidencia una dinàmica similar en els dos àmbits geogràfics, tot i que amb un resultat final una mica pitjor per al Bages que per al conjunt de Catalunya.

GRÀFIC 1. Índex de Dinamisme Empresarial (IDE) del Bages i de Catalunya. 2016-2020

Valor exercici 2016 = 100

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC.

Aquesta evolució del dinamisme empresarial del Bages en relació amb la mitjana catalana s'ha de contextualitzar i complementar a partir d'altres indicadors. En relació a la població, el pes del Bages observa una tendència decreixent, del 2,45% del 2014 al 2,30% del 2019 per repuntar el 2020 i el 2021 (2,33%). Destaca que entre 2014 i 2016 la població es reduïa i a partir de 2017 el creixement de la població se situa en valors positius (4,09% el 2017; 7,94% el 2018; 13,60% el 2019; 9,45% el 2020 i 2,14% el 2021). De la seva banda, la dinàmica de

l'atur registrat (gràfic 3) mostra que aquest assoleix el màxim el 2013 (16.512 persones desocupades). A partir de 2014, l'atur comença a reduir-se de forma moderada, més accentuada entre 2015 i 2017 i altre cop moderada entre 2018 i 2019 quan es registren 9.591 persones aturades, per augmentar el 2020 (10.259 persones) i fins a 12.030 persones el 2021. En relació al conjunt de Catalunya els aturats al Bages se situen per sobre el 2,5% del total d'aturats catalans fins a 2015, a partir de 2016 el percentatge es va reduint fins a 2017 (2,33%), torna

a augmentar per situar-se en el 2,46% el 2020 i, finalment es redueix fins al 2,38% el 2021.

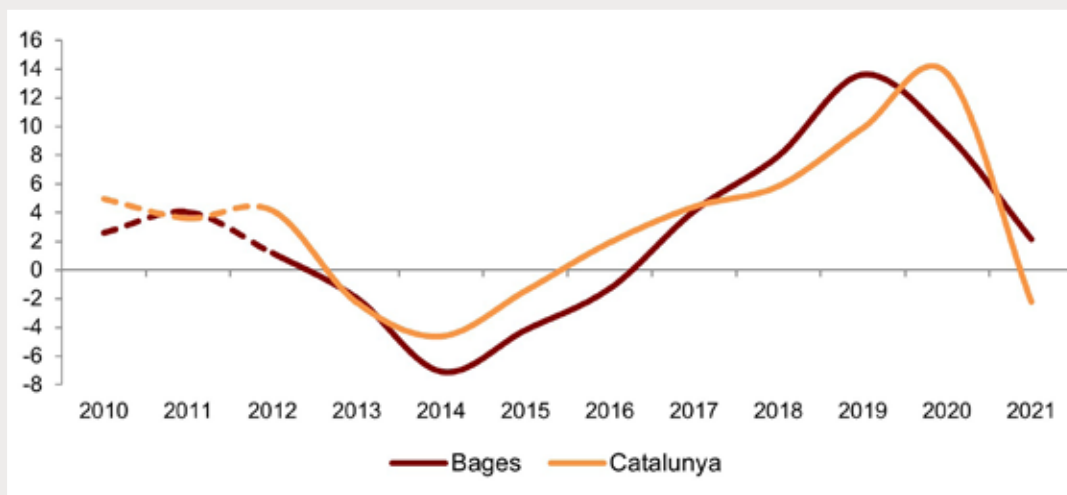
Davant l'evolució de l'activitat productiva que s'està produint, la consolidació de l'activitat econòmica s'hauria de fonamentar a partir d'activitats de més valor afegit, de l'adaptació a l'entorn, de la millora de la competitivitat de les empreses i de la sortida a mercats exteriors. Per això, cal comptar amb recursos humans amb nivells de qualificació suficients i adequats. En aquest sentit, les dades del curs 2020-2021 (gràfic 4), que recull el pes dels alumnes de secundària no obligatòria del Bages sobre Catalunya mostra una clara davallada en relació al curs anterior (2,11% davant 2,57%), la xifra més baixa dels darrers anys. Aquest fet es produeix perquè es redueix el pes dels alumnes dels cicles formatius de grau mitjà (del 3,07% al 2,04%) i el dels alumnes de cicles formatius de grau superior (del 2,41 al 2,02) que no es compensa per l'augment de pes dels alumnes de batxillerat (del

2,36% al 2,41%). El detall de tipus d'estudi de la secundària no obligatòria (gràfic 5) indica que els estudiants de batxillerat cauen fins el 25,2% del total d'aquests el curs 2020-2021, els de cicles formatius de grau mitjà augmenten fins el 36,9% i els de cicles formatius de grau superior augmenten fins el 38,0%. Les dades d'aquest darrer curs referenciat mostren, tant al Bages com a Catalunya, un augment de pes molt important pel que fa als cicles formatius de grau superior.

Davant l'evolució de l'activitat productiva que s'està produint, la consolidació de l'activitat econòmica s'hauria de fonamentar a partir d'activitats de més valor afegit

GRÀFIC 2. Taxa de creixement de la població al Bages i a Catalunya. 2014-2021

Taxa de creixement en tants per mil habitants

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants. Xifres oficials d'habitants.

GRÀFIC 3. Atur registrat i pes de l'atur registrat del Bages sobre el total de Catalunya 2014-2021

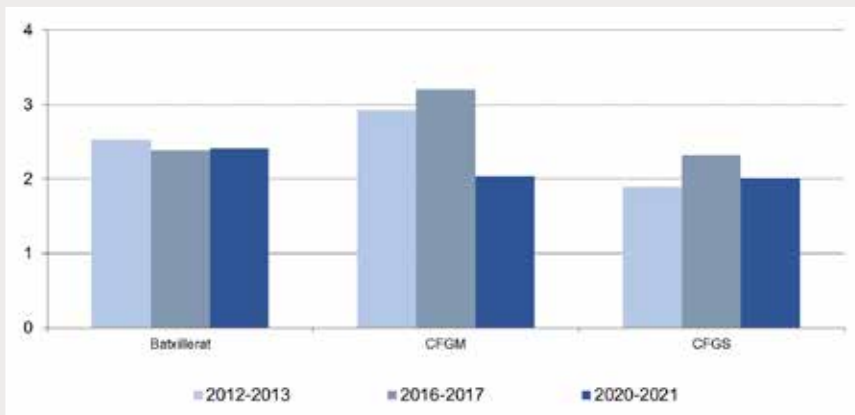
Escala esquerra: Percentatge aturats registrats al Bages sobre Catalunya (barres)
Escala dreta: persones aturades registrades al Bages (línia)

Font: Idescat

GRÀFIC 4. Pes dels alumnes de secundària no obligatòria del Bages sobre Catalunya

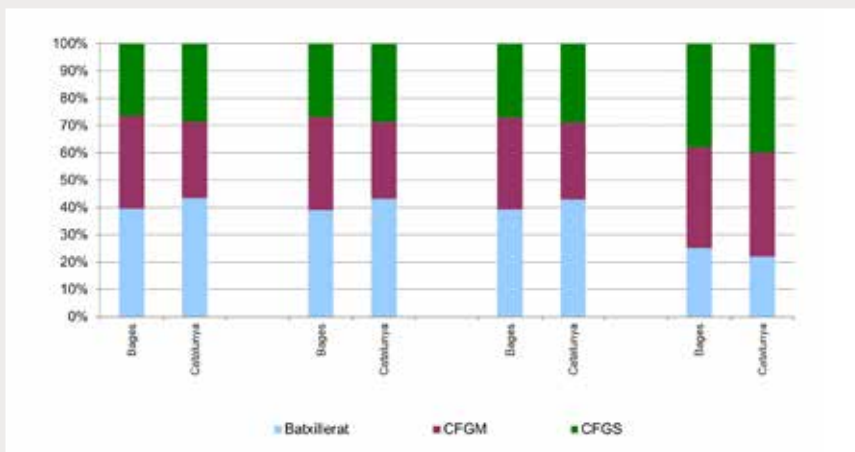
Nombre d'alumnes en %

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i del Departament d'Ensenyament

GRÀFIC 5. Pes de cada tipus d'estudi sobre el total de secundària no obligatòria

Nombre d'alumnes en %

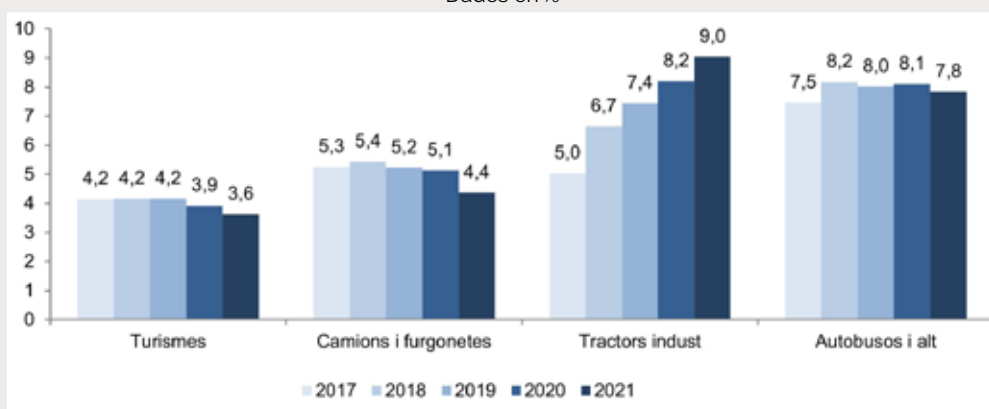
Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat i del Departament d'Ensenyament

De la seva banda, el 2021 el pes del parc de vehicles al Bages sobre el conjunt de Catalunya continua essent molt elevat, tot i que amb tendència decreixent. El percentatge de turismes del Bages sobre el total de Catalunya se situa en el 3,6% el 2021, el de camions i furgonetes assoleix el 4,4%, el de tractors industrials augmenta fins el 9,0% i el d'autobusos i altres en el 7,8%. De tota manera, com ja havíem posat de manifest en anteriors informes,

aquests registres són conseqüència del gran nombre de matriculacions al municipis bagencs de Rajadell i d'Aguilar de Segarra, on l'impost de circulació és particularment baix, la qual cosa provoca un clar biaix a l'alça en aquest indicador (el 2021 el 5,4% dels 198.127 vehicles del Bages estaven matriculats a Aguilar de Segarra i el 25,2% a Rajadell, davant del 26,2% de Manresa).

GRÀFIC 6. Pes del parc de vehicles del Bages sobre Catalunya. 2017-2021

Dades en %

*Nota: al Gràfic 6 les dades del Bages no inclouen les dades dels municipis que actualment pertanyen al Moianès
Font: IDESCAT.*

La desagregació de l'IDE del Bages en els seus tres components estructurals bàsics (nombre d'empreses, dimensió empresarial i productivitat) permet observar al gràfic 7 que la caiguda del VAB l'exercici 2020 en relació al 2019 (-14,7%) es produeix a partir de la disminució de la productivitat (-11,1%) i, en menor mesura, de la reducció d'empreses (-2,3%) i de la dimensió empresarial (-1,8%).

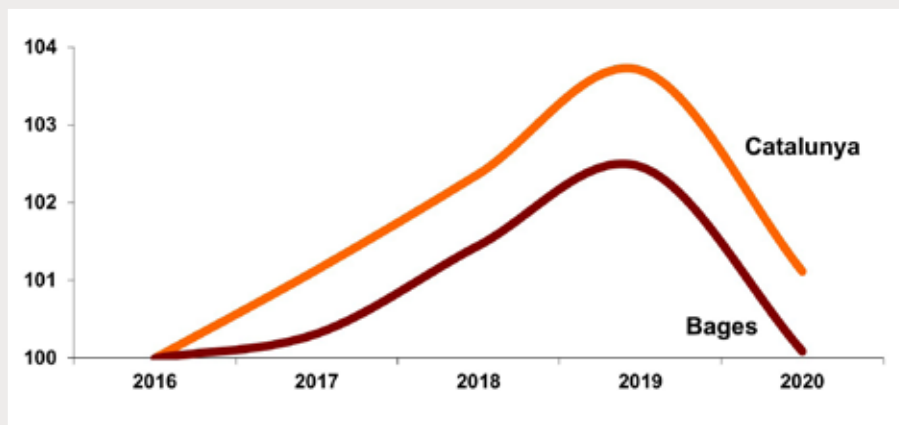
En una perspectiva a més llarg termini, des de 2016, el resultat és d'una caiguda més accentuada al Bages que al conjunt de Catalunya (-7,6% i -5,5%, respectivament). La dinàmica al Bages es caracteritza per un menor creixement de la dimensió empresarial (+4,7% davant el +5,1%), un menor augment del nombre d'empreses (+0,1% al Bages i +1,1% al conjunt de Catalunya) i una caiguda més gran de la productivitat (-11,8% i -11,0%, respectivament).

En una perspectiva a més llarg termini, des de 2016 el resultat és d'una caiguda més accentuada al Bages que al conjunt de Catalunya (-7,6% i -5,5%, respectivament)

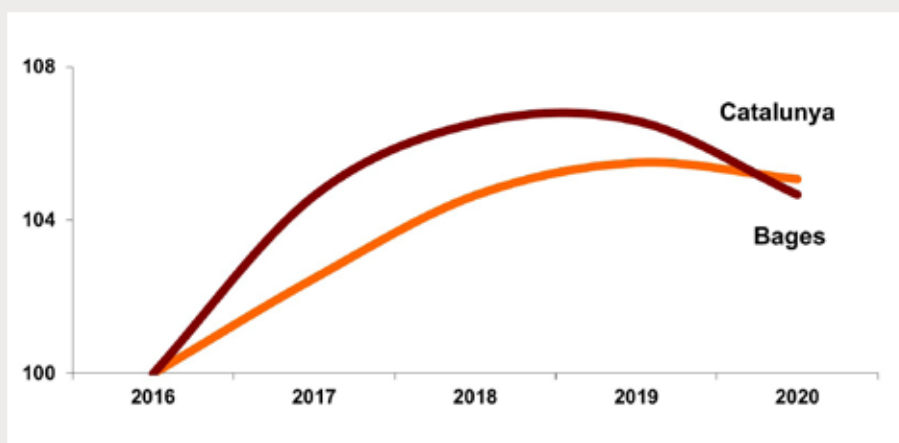
GRÀFIC 7. Evolució dels components estructurals de l'IDE del Bages i de Catalunya 2016-2020

Valor exercici 2016 = 100

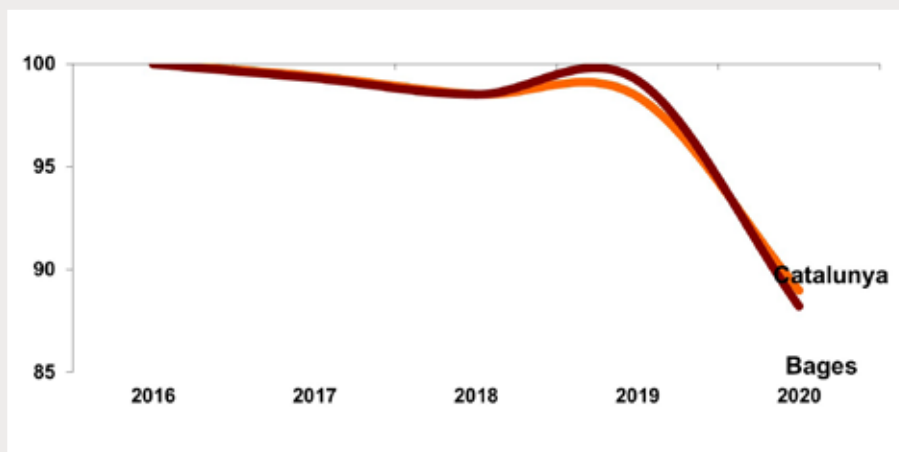
EMPRESSES

DIMENSIÓ EMPRESARIAL

PRODUCTIVITAT

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

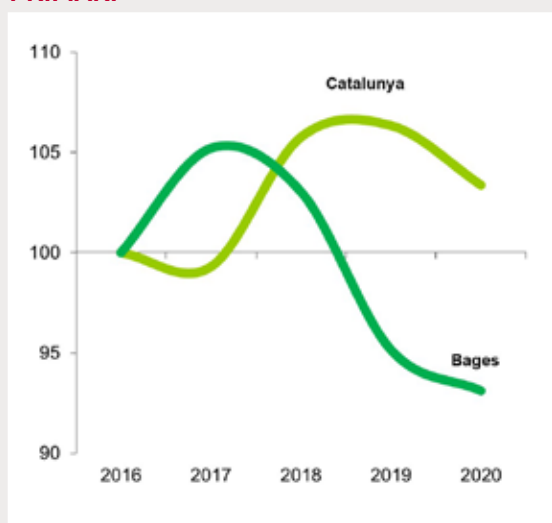
L'evolució dels components sectorials de l'Indicador de dinamisme empresarial permet obtenir una tercera línia d'anàlisi que explica l'evolució del Bages en relació al conjunt de Catalunya en el període 2016-2020. En aquest sentit,

s'observa que l'evolució de generació de riquesa entre 2016 i 2020 és més negativa en tots els sectors d'activitat, llevat de la indústria en què ho és menys que al conjunt de Catalunya (gràfic 8).

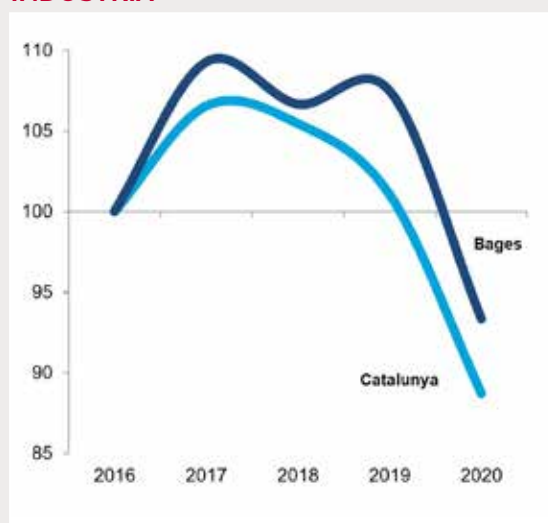
GRÀFIC 8. Evolució dels components sectorials de l'IDE del Bages i de Catalunya 2016-2020

Valor exercici 2016 = 100

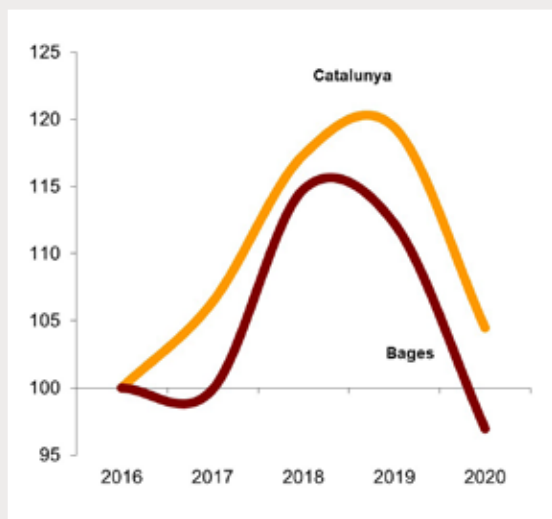
PRIMARI

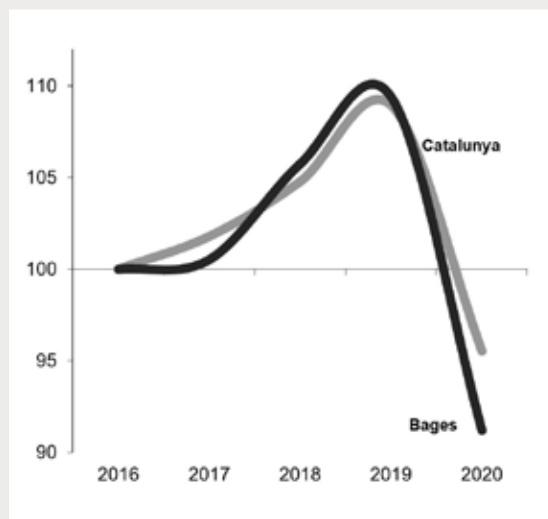
INDÚSTRIA

CONSTRUCCIÓ

SERVEIS

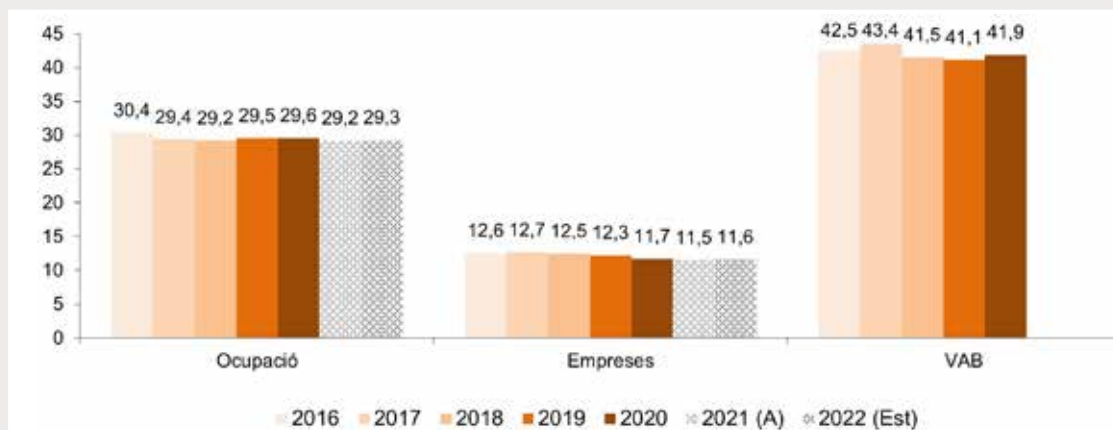
Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

INDÚSTRIA

Els resultats del sector industrial del Bages presenten entre 2016 i 2020 una dinàmica no tan negativa que la del mateix sector al conjunt de Catalunya (-6,7% i -11,3%, respectivament). El com-

portament del sector és millor pel que fa a la productivitat i en la dimensió empresarial, mesurada en termes d'ocupats per empresa, però pitjor en termes d'unitats empresarials.

GRÀFIC 9. Pes de la indústria al Bages. 2016-2022
Percentatge sobre el total del Bages

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

En relació al pes de la indústria al Bages (gràfic 9) les dades mostren una tendència decreixent en relació a l'ocupació entre 2016 i 2022 (del 30,4% al 29,3%). Pel que fa a les unitats empresarials, aquestes registren una certa estabilitat entre el 2016 i el 2019, però a partir d'aquesta data la tendència és decreixent, en registrar una caiguda de pes fins a representar l'11,6% de les unitats empresarials el 2022. Finalment, el pes del VAB industrial es manté proper al 42% el 2020.

Amb tot, el comportament dels diferents subsectors industrials no ha estat homogènia. Així, entre 2016 i 2020 destaquen les empreses de la indústria alimentària que guanyen pes en tots els paràmetres. Les empreses de les indústries químiques, les de la metallúrgia, maquinària i material elèctric i les del cautxú, fusta i altres indústries guanyen pes en relació al VAB i a l'ocupació, les del material de transport guanyen pes en relació al VAB

i les de l'energia, gas, aigua i reciclatge guanyen pes en relació al nombre d'unitats empresarials i a l'ocupació. Finalment, les empreses de les indústries extractives no energètiques, les de la indústria del tèxtil, cuir i confecció i les de la indústria del paper i arts gràfiques perden pes en tots els paràmetres mesurats.

En relació al pes de la indústria al Bages (gràfic 9) les dades mostren una tendència decreixent en relació a l'ocupació entre 2016 i 2022 (del 30,4% al 29,3%)

Guanyos i pèrdues de pes dels sectors industrials al Bages en termes d'ocupació, d'empreses i de Valor Afegit Brut. 2016-2020

Nombre d'ocupats, nombre d'empreses i euros constants

	Ocupació	Empreses	VAB
Energia, gas, aigua i reciclatge	guanya pes	guanya pes	perd pes
Indústries extractives no energètiques	perd pes	perd pes	perd pes
Indústries químiques	guanya pes	perd pes	guanya pes
Metallúrgia, maquinària i material elèctric	guanya pes	perd pes	guanya pes
Material de transport	perd pes	perd pes	guanya pes
Indústria alimentària	guanya pes	guanya pes	guanya pes
Indústria tèxtil, cuir i confecció	perd pes	perd pes	perd pes
Indústria del paper i arts gràfiques	perd pes	perd pes	perd pes
Cautxú, fusta i altres indústries	guanya pes	perd pes	guanya pes

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

Tenint en compte la dinàmica més recent, de 2019 a 2020 l'evolució dels diferents subsectors industrials al Bages aporta una perspectiva de com s'està reconfigurant el teixit empresarial. Així, les empreses de l'energia, gas, aigua i reciclatge guanyen pes en tots els paràmetres, les de les indústries químiques, les de la metallúrgia, maquinària i material elèctric, les de la indústria tèxtil,

cuir i confecció i les del cautxú, fusta i altres indústries guanyen pes en relació al VAB i a l'ocupació, i les de la indústria alimentària guanyen pes en relació al VAB. Finalment, les indústries extractives no energètiques, les del material de transport i les de la indústria del paper i arts gràfiques perden pes relatiu en tots els paràmetres.

Guanyos i pèrdues de pes dels sectors industrials al Bages en termes d'ocupació, d'empreses i de Valor Afegit Brut. 2019-2020

Nombre d'ocupats, nombre d'empreses i euros constants

	Ocupació	Empreses	VAB
Energia, gas, aigua i reciclatge	guanya pes	guanya pes	guanya pes
Indústries extractives no energètiques	perd pes	perd pes	perd pes
Indústries químiques	guanya pes	perd pes	guanya pes
Metallúrgia, maquinària i material elèctric	guanya pes	perd pes	guanya pes
Material de transport	perd pes	perd pes	perd pes
Indústria alimentària	perd pes	perd pes	guanya pes
Indústria tèxtil, cuir i confecció	guanya pes	perd pes	guanya pes
Indústria del paper i arts gràfiques	perd pes	perd pes	perd pes
Cautxú, fusta i altres indústries	guanya pes	perd pes	guanya pes

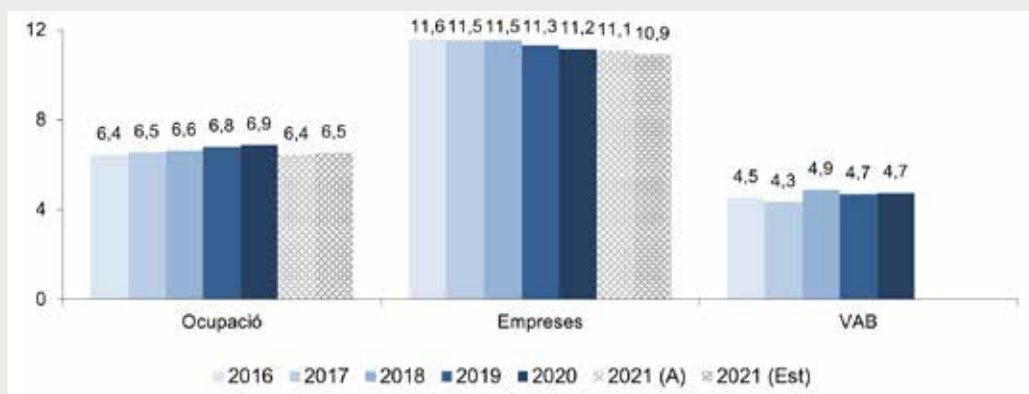
Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

CONSTRUCCIÓ

Després de la caiguda de l'activitat productiva anterior, a partir del 2016 la construcció entra en una fase expansiva el 2018 i el 2019, per patir els efectes de la Covid-19 i les mesures per contenir-la el 2020 de forma més intensa que al conjunt de Catalunya. El comportament del sector és millor pel que fa a la dimensió empresarial, mesurada en termes d'ocupats per empresa, però pitjor en termes d'unitats empresarials i de productivitat per ocupat.

En relació al pes de la construcció al Bages (gràfic 10) les dades mostren una tendència creixent en relació a l'ocupació entre 2016 i 2020 (del 6,4% al 6,9%) per davallar fins el 6,5% el 2022. Pel que fa a les unitats empresarials, aquestes registren una lleugera tendència a la baixa entre el 2016 i el 2022 (del 11,6% al 10,9%). Finalment, el pes del VAB de la construcció, té un comportament una mica irregular i passa del 4,5% el 2016 al 4,7% el 2020 (amb una punta del 4,9% el 2018).

GRÀFIC 10. Pes de la construcció al Bages. 2016-2022
Percentatge sobre el total del Bages

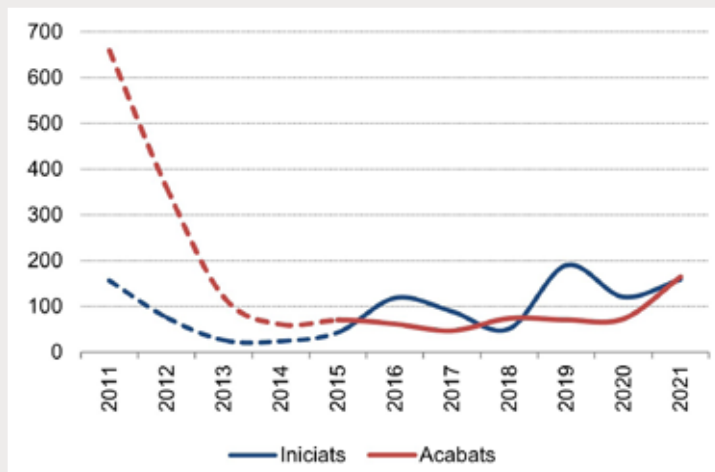
Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

Part de l'activitat del sector de la construcció queda reflectida en l'evolució dels habitatges iniciats i acabats (gràfics 11 i 12). Per tenir un punt de referència, en els mateixos es pot observar que el 2011 s'iniciaven 156 habitatges. A partir d'aquell any els habitatges iniciats es redueixen fins als 24 de 2014 per repuntar el 2016 fins a 118 i a 190 el 2019 i tornar a caure fins a 121 el 2020 i els 159 de 2021 (molt lluny dels 1.193 habitatges iniciats el 2008). En relació als habitatges acabats, la tendència és clarament decreixent, passen de 659 el 2011 a 73 el 2020, per remuntar fins a 165 el 2021. D'altra banda, si ens fixem en el pes que representen els habitatges iniciats i acabats al Bages sobre el total dels iniciats i acabats a Catalunya observem que els iniciats passen de representar l'1,98% el 2011 a

representar l'1,05% el 2021 i els acabats del 3,52% el 2011 al 0,63% el 2020 per remuntar fins a l'1,21% el 2021. Finalment, per tal de poder contrastar aquestes dades, cal recordar que el 2006 es van iniciar 6.370 habitatges i que el 2007 se n'havien acabat 2.958 al Bages.

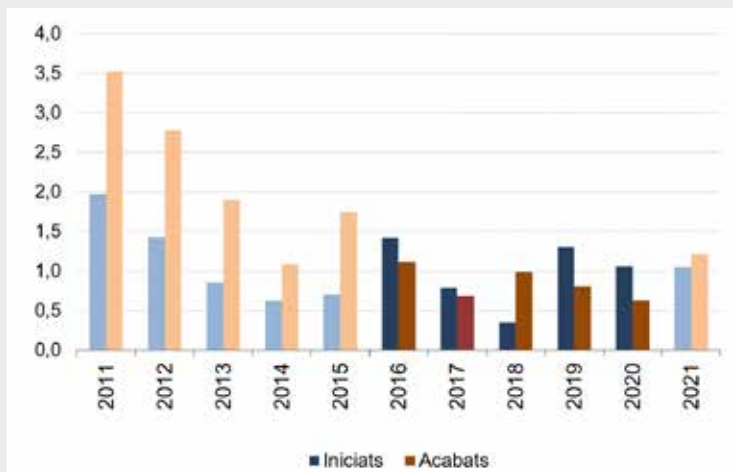
En relació als habitatges acabats, la tendència és clarament decreixent, passen de 659 el 2011 a 73 el 2020, per remuntar fins a 165 el 2021

GRÀFIC 11. Habitatges iniciats i acabats al Bages. 2011-2021
Nombre d'habitatges

*Nota: al Gràfic 11, a partir de 2016 les dades del Bages no inclouen les dades dels municipis que actualment pertanyen al Moianès
Font: Departament de Territori i Sostenibilitat. Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana.*

GRÀFIC 12. Pes dels habitatge iniciats i acabats al Bages sobre el total de Catalunya. 2011-2021
Percentatge

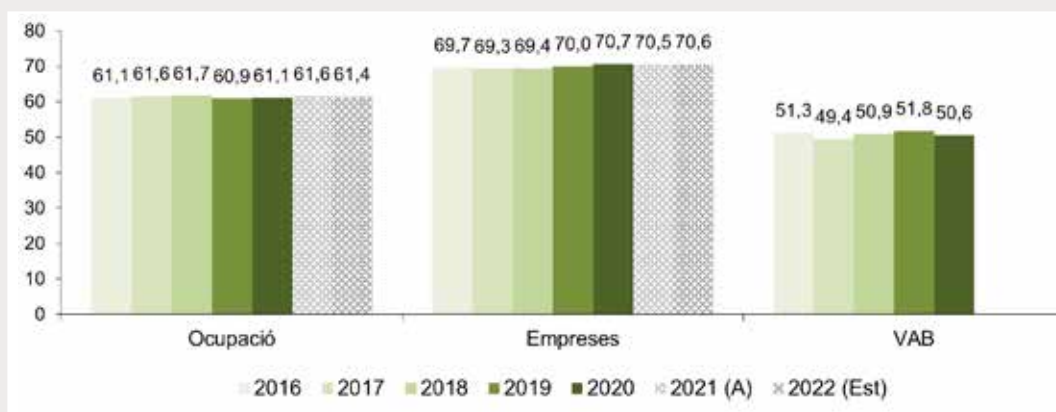
*Nota: al Gràfic 12, a partir de 2016 les dades del Bages no inclouen les dades dels municipis que actualment pertanyen al Moianès
Font: Departament de Territori i Sostenibilitat. Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana.*

SERVEIS

El component de serveis de l'IDE del Bages es recupera de forma intensa entre el 2016 i 2019, un dibuix similar al dels serveis del conjunt de Catalunya, però els efectes de la pandèmia afecten de forma més negativa el Bages que el conjunt de Catalunya el 2020. El comportament del sector en relació al conjunt de Catalunya és millor pel que fa al nombre d'empreses, no tan bo en dimensió empresarial (en termes d'ocupats per empresa) i pitjor pel que fa a la productivitat per ocupat.

Des de 2016, en relació al conjunt de l'economia comarcal, les empreses del terciari guanyen una mica de pes en termes d'ocupació (del 61,1% el 2016 i 61,4% el 2022), en guanyen de forma moderada en termes d'unitats empresarials (del 69,7% el 2016 al 70,6% el 2022), i es manté al voltant del 50% en relació al valor afegit (51,3% el 2016 i 50,6% el 2020).

GRÀFIC 13. Pes dels serveis al Bages. 2016-2022
Percentatge sobre el total del Bages

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

Amb tot, el terciari engloba sectors tan dispars com el comerç, la logística i el transport, els serveis personals, l'hoteleria, els serveis financers i d'assegurances i els serveis a les empreses. Això fa que l'evolució del conjunt del sector no hagi estat homogènia. En aquest sentit, entre 2016 i 2020 les empreses dels serveis financers, asseguradores i lloguers, les dels altres serveis a les empreses

i les dels altres serveis a les persones guanyen pes en tots els paràmetres mesurats. Les empreses del comerç i reparacions guanyen pes en relació al VAB i les del transport i comunicacions en relació al nombre d'empreses. Finalment, les empreses de l'hoteleria i restauració perden pes en tots els paràmetres mesurats.

Entre 2016 i 2020, les empreses dels serveis financers, asseguradores i lloguers, les dels altres serveis a les empreses i les dels altres serveis a les persones guanyen pes en tots els paràmetres mesurats

Guanyos i pèrdues de pes dels sectors de serveis al Bages en termes d'ocupació, d'empreses i de Valor Afegit Brut. 2016-2020

Nombre d'ocupats, nombre d'empreses i euros constants

	Ocupació	Empreses	VAB
Comerç i reparacions	perd pes	perd pes	guanya pes
Hoteleria i restauració	perd pes	perd pes	perd pes
Transport i comunicacions	perd pes	guanya pes	perd pes
Serveis financers, asseguradores i lloguers	guanya pes	guanya pes	guanya pes
Altres serveis a les empreses	guanya pes	guanya pes	guanya pes
Altres serveis a les persones	guanya pes	guanya pes	guanya pes

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

En relació a l'evolució més recent, de 2019 a 2020, les empreses del comerç i reparacions guanyen pes en tots els paràmetres. Les dels serveis financers, asseguradores i lloguers i les dels altres serveis a les empreses guanyen pes en relació al

nombre d'unitats empresarials i l'ocupació, i les del transport i comunicacions en relació al nombre d'empreses. Finalment, les empreses de l'hoteleria i restauració i les dels altres serveis a les persones perden pes en tots els paràmetres mesurats.

Guanyos i pèrdues de pes dels sectors de serveis al Bages en termes d'ocupació, d'empreses i de Valor Afegit Brut. 2019-2020

Nombre d'ocupats, nombre d'empreses i euros constants

	Ocupació	Empreses	VAB
Comerç i reparacions	guanya pes	guanya pes	guanya pes
Hoteleria i restauració	perd pes	perd pes	perd pes
Transport i comunicacions	perd pes	guanya pes	perd pes
Serveis financers, asseguradores i lloguers	guanya pes	guanya pes	perd pes
Altres serveis a les empreses	guanya pes	guanya pes	perd pes
Altres serveis a les persones	guanya pes	perd pes	perd pes

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

2. Especialització productiva i competitivitat del teixit empresarial del Bages

2.1. Visió general

Aquest segon capítol tracta d'aprofundir en aquells elements d'estructura empresarial i de competitivitat del teixit productiu que poden determinar la capacitat del sector empresarial de la comarca per afrontar els reptes que suposa la situació econòmica actual, a partir de la represa després de la crisi de la Covid-19, marcada per l'increment de preu dels productes energètics que es traslladen als altres sectors econòmics i als costos laborals. Així, cal estar atents a l'augment de la inflació, sobretot a si és un fet persistent, o bé si es continuarà en els propers mesos i, en aquest darrer cas, a les possibles mesures que es prenguin per contenir-la (com ara un augment de tipus d'interès). De cara a l'any 2023, continuarà tenint especial importància la gestió dels fons NGEU, i la capacitat que tinguin les administracions públiques per fer-los arribar al teixit productiu, sobretot al de més petita dimensió. Finalment, cal recordar que per assolir una menor dependència energètica i per fer front al canvi climàtic seran d'especial importància els avenços en la descarbonització i la millora de l'estalvi i l'eficiència energètica a petita escala. A partir d'aquest context caldrà veure la capacitat d'adaptació de les empreses de la comarca per continuar desenvolupant la seva activitat en aquest entorn canviant.

Així, serà necessari fer un seguiment del ritme amb què les empreses incorporen noves tecnologies i innoven i s'adapten al nou entorn de la indústria 4.0, la nova onada de robotització que s'entreu, sense oblidar que la formació professional ha de seguir un procés continuat d'adaptació a aquestes noves competències necessàries per desenvolupar aquests llocs de treball. Ara bé, el que tampoc cal oblidar és el punt de partida en el qual es troba el teixit empresarial de la comarca en relació amb el principal territori de referència (Catalunya) per determinar, d'una banda, aquells sectors o activitats amb un major potencial de creixement, tant en el mercat interior com exterior, i d'altra, aque-

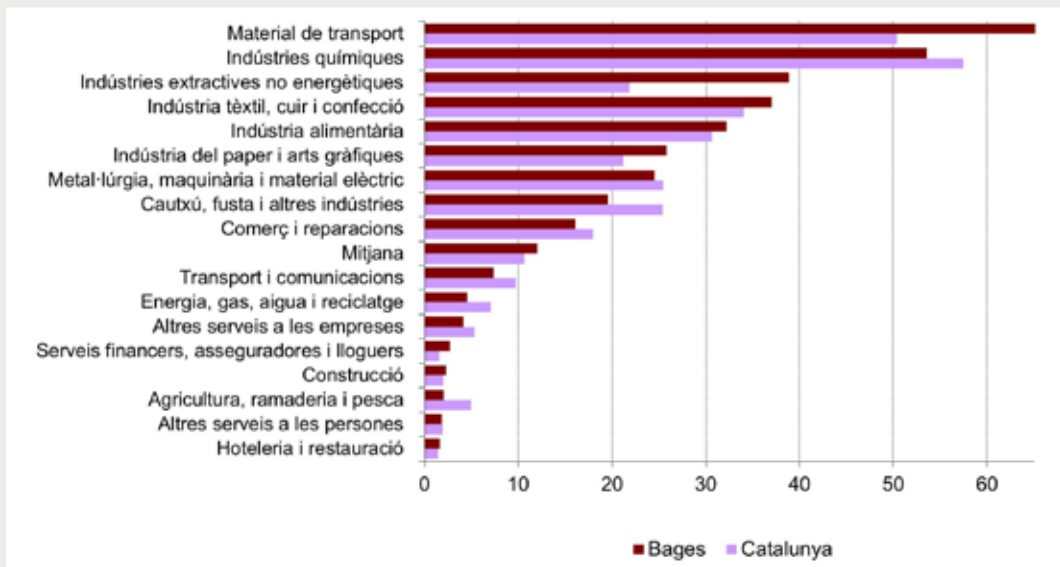
lles branques més exposades a la competència i, per tant, amb major risc de cara al futur. També es tracta de detectar, des d'una perspectiva agregada de sector, els principals punts forts i les debilitats estructurals de les empreses del Bages.

Un primer element a tenir en compte és la base exportadora del teixit empresarial del Bages. El gràfic 14, en base a la declaració que fan les empreses sobre si realitzen activitat exterior, mostra que el 12,1% de les empreses bagenques exporten (percentatge per sobre del 10,2% registrat el 2019). Aquest registre suposa que per quart any consecutiu el nombre d'empreses exportadores supera el 10% i, en aquest cas, se situa per sobre el nivell obtingut per al conjunt de Catalunya (10,6%). Si fem esment només al sector industrial, el percentatge se situa en el 28,2%, una mica per sobre al del conjunt del sector industrial de Catalunya (27,7%). Per sectors, destaquen el material de transport, la indústria química, les indústries extractives no energètiques, el tèxtil, cuir i confecció, la indústria alimentària, el paper i arts gràfiques, la metallúrgia, maquinària (71,4%, 53,6%, 38,9%, 37,0%, 32,3%, 25,8% i 24,52% d'empreses exportadores, respectivament). Aquestes dades mostren que el Bages disposa d'una base industrial exportadora sòlida, que se situa any rere any per sobre del 10% d'empreses i per sobre del 25% si considerem només les industrials.

De cara a l'any 2023 continuarà tenint especial importància la gestió dels fons NGEU, i la capacitat que tinguin les administracions públiques per fer-los arribar al teixit productiu, sobretot al de més petita dimensió

GRÀFIC 14. Base exportadora del teixit empresarial del Bages i Catalunya per sectors d'activitat 2020

Percentatge d'empreses que exporten sobre el total d'empreses del seu sector

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

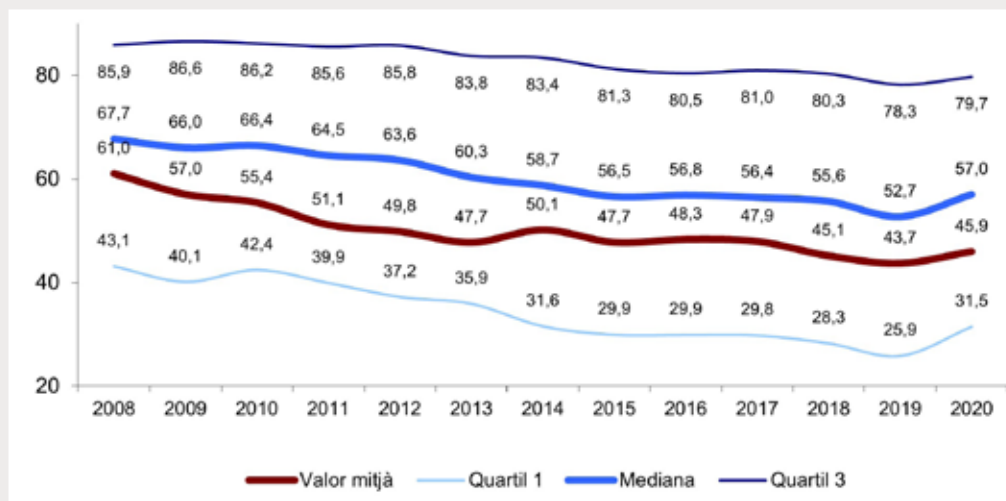
Un segon element que tenim en compte és la situació financera de les empreses del Bages. Al gràfic 15 i a la taula següent es detallen el valor mitjà i els valors de dispersió de les empreses del Bages pel que fa a la seva taxa d'endeutament, a la liquiditat i al fons de maniobra. En relació a la taxa d'endeutament, el valor mitjà passa del 43,7% el 2019 al 45,9% el 2020 i la mediana, valor que situa la meitat de les empreses amb una taxa superior d'endeutament i l'altra meitat amb una taxa inferior, passa del 52,7% al 57,0% entre 2019 i 2020, el que indica que aquest darrer exercici es trenca la tendència observada els darrers anys. Des de 2008 hi havia hagut correccions molt importants en aquest aspecte, s'havia produït un procés continuat de desendeutament que els efectes de la pandèmia trenquen, tot i que de forma lleu. A més, els resultats mostren que el tall del 25% d'empreses més endeutades passa del 78,3% d'endeutament el 2019 al 79,7% d'endeutament el 2020. Amb tot, els valors de 2020 mostren una posició financera molt més sòlida per afrontar la situació actual que la que es donava en la crisi que va començar el 2008, la capitalització a les empreses del Bages és molt més elevada. Pel que fa a

la liquiditat, un 25% d'empreses se situaven amb un valor proper a 1,19, la qual cosa ens indica que aquest grup d'empreses se situa amb una situació financera compromesa a curt termini. En relació al fons de maniobra, també ens trobem que prop d'un 25% d'empreses tenen una situació feble en relació a la seva estructura financera (les que se situen per sota d'1,00).

Els valors de 2020 mostren una posició financera molt més sòlida per afrontar la situació actual que la que es donava en la crisi que va començar el 2008, la capitalització a les empreses del Bages és molt més elevada

GRÀFIC 15. Evolució de l'endeutament del teixit empresarial del Bages. 2008-2020

Pes de l'endeutament sobre el passiu

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

Situació financera de les empreses del Bages (1/2)

Endeutament Pes de l'endeutament sobre el passiu	Valor mitjà	Quartil 1	Mediana	Quartil 3
2020	45,9	31,5	57	79,7
2019	43,7	25,9	52,7	78,3
2018	45,1	28,3	55,6	80,3
2017	47,9	29,8	56,4	81
2016	48,3	29,9	56,8	80,5
2015	47,7	29,9	56,5	81,3
2014	50,1	31,6	58,7	83,4
2013	47,7	35,9	60,3	83,8
2012	49,8	37,2	63,6	85,8
2011	51,1	39,9	64,5	85,6
2010	55,4	42,4	66,4	86,2
2009	57	40,1	66	86,6
2008	61	43,1	67,7	85,9

Liquiditat Actiu corrent sobre passiu corrent	Valor mitjà	Quartil 1	Mediana	Quartil 3
2020	1,55	1,19	1,88	3,41
2019	1,47	1,01	1,74	3,77
2018	1,38	1,03	1,69	3,47
2017	1,4	1,01	1,64	3,34
2016	1,39	1,02	1,7	3,49
2015	1,41	1,01	1,71	3,59
2014	1,49	0,98	1,65	3,55
2013	1,67	0,99	1,59	2,89
2012	1,48	0,98	1,52	2,83
2011	1,76	0,97	1,51	2,73
2010	1,75	1,01	1,5	2,59
2009	1,5	1	1,49	2,53
2008	1,44	1,01	1,41	2,31

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

Situació financera de les empreses del Bages (2/2)

Fons de maniobra Patrimoni net i passiu no corrent sobre actiu no corrent	Valor mitjà	Quartil 1	Mediana	Quartil 3
2020	1,25	1,1	1,85	4,41
2019	1,23	1,01	1,55	4,29
2018	1,18	1,01	1,55	4,02
2017	1,2	1,01	1,53	3,83
2016	1,17	1,01	1,55	3,83
2015	1,19	1	1,56	3,91
2014	1,24	1	1,5	3,85
2013	1,3	1	1,57	3,76
2012	1,23	0,99	1,5	3,64
2011	1,43	0,98	1,51	3,54
2010	1,43	1,01	1,56	3,75
2009	1,37	1	1,53	3,45
2008	1,38	1,01	1,5	3,3

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

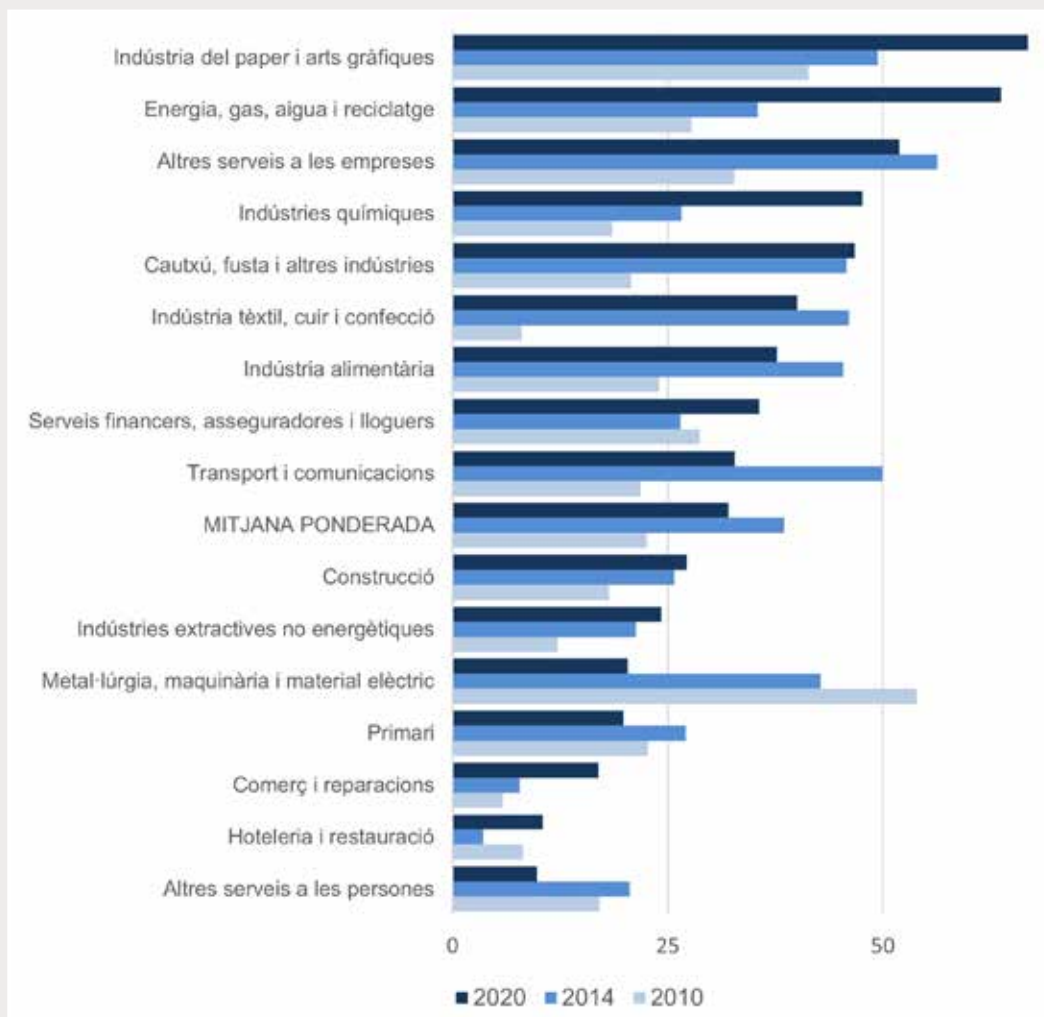
Com en les altres edicions de l'informe ja s'ha posat de manifest, una de les característiques del teixit empresarial de la comarca és la forta concentració de l'activitat productiva que presenten els sectors d'activitat industrial i algun dels de l'activitat de serveis (gràfic 16). Així, el pes de les cinc primeres empreses amb més VAB sectorial arriba a assolir el 66,8% del total en el cas del material de transport, el 63,7% en el cas de la indústria del paper i gràfiques i el 51,9% en el cas de l'energia, gas, aigua i reciclatge. Menor concentració, encara que per sobre del 40%, s'observa en els altres serveis a les empreses (47,6%), en les indústries químiques (46,7%) i en el cautxú, fusta i altres indústries (40,1%). De la seva banda, a la indústria del tèxtil, cuir i confecció la concentració se situa en el 37,7%, a la Indústria alimentària en el 35,6%,

en els serveis financers, asseguradores i lloguers en el 32,8%, i en transport i comunicacions en el 32,1%. Com s'ha observat els darrers anys, aquesta elevada concentració s'observa en totes les activitats industrials llevat de la metallúrgia, maquinària i material elèctric.

Una de les característiques del teixit empresarial de la comarca és la forta concentració de l'activitat productiva que presenten els sectors d'activitat industrial i algun dels de l'activitat de serveis

GRÀFIC 16. Concentració de l'activitat productiva al Bages per sectors d'activitat. 2010, 2014 i 2020

Pes de les 5 primeres empreses en termes de valor afegit brut sobre el total del VAB del sector

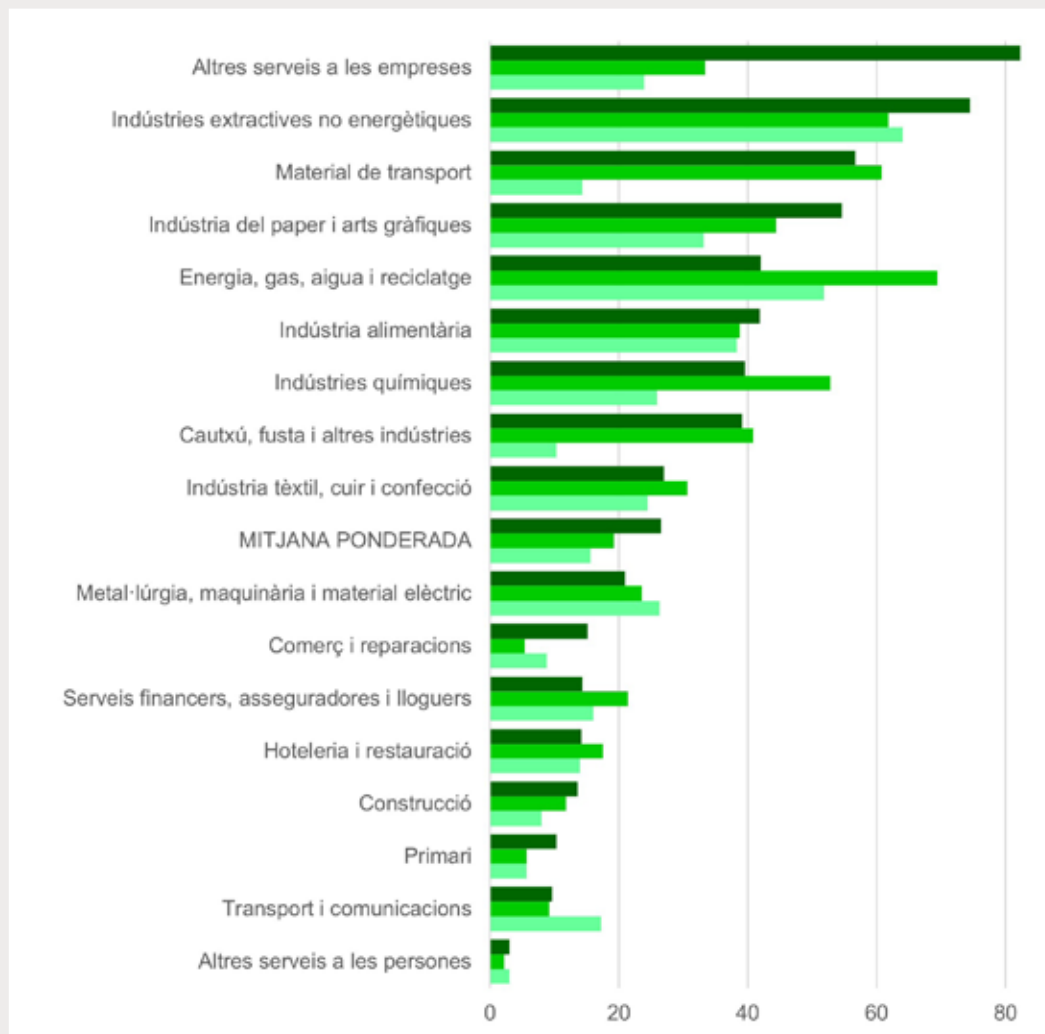

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

En mesurar la concentració en termes de persones ocupades (gràfic 17), els resultats que obtenim són similars als observats en base al Valor Afegit Brut i el pes de les cinc primeres empreses sobre el total d'ocupats a la mateixa branca d'activitat registra valors molt elevats en els sectors industrials. Així, tots els sectors industrials, llevat de la metal·lúrgia, maquinària i material elèctric, se situen amb una concentració per sobre la mitjana

del Bages (26,6%). Les cinc primeres empreses dels altres serveis a les empreses, liderades per empreses de treball temporal, representen un pes del 82,3%, les de les indústries extractives no energètiques del 74,5%, les del material de transport del 56,7%, les de la indústria del paper i arts gràfiques del 54,6%, les de l'energia, gas, aigua i reciclatge del 42,0% i les de la indústria alimentària del 41,8%.

GRÀFIC 17. Concentració de l'ocupació al Bages per sectors d'activitat. 2010, 2014 i 2020
Pes de les 5 primeres empreses en termes d'ocupats sobre l'ocupació del sector

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

Complementant les dades de la base exportadora, de la situació financera i de la concentració en cadascun dels sectors, la taula 1 de l'annex estadístic recull la situació per al 2020 de les empreses dels diferents sectors d'activitat del Bages en el context territorial de Catalunya a partir de tres grups d'indicadors. L'agrupació dels tres conjunts d'indicadors ofereix una síntesi de la posició competitiva del teixit productiu del Bages en el context de Catalunya tenint en compte la importància dels diferents sectors d'activitat en l'economia comarcal. L'anàlisi es desenvolupa a partir del nivell de concentració dels diferents sectors fixant cinc nivells de concentració: extrema (les 5 primeres empreses representen més del 50% del VAB), molt

elevada (entre el 40% i el 50%), elevada (entre el 25% i el 40%), mitjana (entre el 10% i el 25%) i baixa (per sota el 10%).

El conjunt d'indicadors d'estructura (vegeu els valors absoluts a les taules 2, 3 i 4 a l'annex estadístic) ordena les 17 branques productives en les que s'ha desagregat el teixit empresarial del Bages en funció del seu pes en el total d'empreses (Emp.), d'ocupació (Ocu.) o de Valor Afegit Brut (VAB) de la comarca per al 2020. Així el sector amb la posició relativa "1" és aquell que efectua una major contribució a la comarca en qualsevol dels tres indicadors mentre que el sector en la dissetena posició és aquell que aporta menys empreses, ocupats

o VAB. D'aquesta manera la novena posició determina la frontera entre aquells sectors amb un major pes i aquells amb una menor aportació a l'economia comarcal.

El segon grup d'indicadors està format pels referents a la dimensió (taules 5 i 6 a l'annex estadístic) tant en termes d'ocupats per empresa (Gra I) com de VAB per empresa (Gra II) i, a diferència dels anteriors, estan relacionats amb el mateix sector del conjunt de Catalunya. D'aquesta manera la branca situada en primera posició és aquella que, en relació amb la resta de branques productives de la comarca, presenta una dimensió més gran en el context de Catalunya. En canvi la branca situada en dissetena posició és aquella que, al Bages, té dimensió més reduïda en relació amb les empreses del mateix sector que operen a Catalunya. Aquesta comparació és rellevant en la mesura que la dimensió mitjana de les empreses varia entre sectors i, per tant, el que pretén aquesta anàlisi és identificar aquelles branques que al Bages tenen empreses amb una dimensió relativament més gran i, per tant, disposen d'un major potencial per beneficiar-se de tots aquells aspectes vinculats a la grandària com les economies d'escala, poder de negociació, capacitat d'atracció de recursos financers, humans i tecnològics o afrontar amb èxit processos d'internacionalització.

El tercer grup d'indicadors són els referents a la competitivitat (taules 7 i 8 a l'annex estadístic) i està format per la posició del sector en termes de productivitat (Prod.) i de Costos Laborals Unitaris (CLU) i l'ordenació es determina de la mateixa manera que els indicadors de grandària. La productivitat mesura el Valor Afegit Brut generat per persona ocupada (assalariada i no assalariada) i, en l'actual entorn, es revela com un dels

La productivitat esdevé una mesura de l'eficiència del teixit empresarial i, per tant, un factor determinant de la seva competitivitat i, en definitiva, de la seva capacitat de mantenir el nivell d'activitat en mercats creixentment globalitzats

Es pot pensar que un territori amb CLU baixos és més competitiu que un altre en un entorn de mercat únic sempre i quan es tracti d'estructures empresarials i productes o serveis homogenis i comparables

condicionants fonamentals de la fortlesa d'una economia, tant des del punt de vista de l'oferta (mercats de béns i serveis i mercat de treball) com en l'àmbit del benestar de la població (renda per habitant). Així, la productivitat esdevé una mesura de l'eficiència del teixit empresarial i, per tant, un factor determinant de la seva competitivitat i, en definitiva, de la seva capacitat de mantenir el nivell d'activitat en mercats creixentment globalitzats. Tot i que la productivitat permet una comparació en termes de competitivitat de les estructures econòmiques de diferents territoris, aquesta variable també està molt vinculada a la tipologia de bé o servei que l'empresa comercialitza i a la seva posició en el mercat i juga un paper fonamental en la fixació dels salaris i, per tant, en els costos laborals. Per això, una forma d'establir una millor comparació entre eficiència productiva i competitivitat és mitjançant els Costos Laborals Unitaris (CLU) que posen en comparació directa la remuneració mitjana del factor treball assalariat amb la productivitat per ocupat del conjunt de l'economia. D'aquesta manera un diferencial positiu en els CLU entre dos àmbits territorials, sectors o empreses es pot produir per un diferencial positiu de la remuneració mitjana per assalariat a igualtat de productivitat, per un diferencial negatiu de productivitat a igualtat de cost salarial o per una combinació d'ambdós factors. Per tant, es pot pensar que un territori amb CLU baixos és més competitiu que un altre en un entorn de mercat únic sempre i quan es tracti d'estructures empresarials i productes o serveis homogenis i comparables. Així el sector que apareix amb la posició primera és el que registra un menor pes de les despeses sobre el valor afegit generat i el que apareix en la posició 17 és el sector en què, conjuntament de mitjana, les despeses de personal representen una part més elevada del valor afegit i per tant representa que té una competitivitat del factor treball més baixa.

2.2. Anàlisi sectorial del teixit empresarial

2.2.1. Sectors de concentració extrema

2.2.1.1. Material de transport

El sector del material de transport està integrat per un total de 35 empreses que el 2020 ocupen 2.837 persones (el 5,2% del Bages) i generen 247 milions d'euros de VAB (el 8,9% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 80,2 ocupats i generen, de mitjana, 7,0 milions d'euros, el que implica una productivitat per ocupat de 87.211 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 5,1% pel que fa al nombre d'empreses, el 6,2% de l'ocupació i el 8,3% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses molt grans en relació al conjunt comarcal i, una mica més que les del mateix sector del conjunt de Catalunya. En el mateix sentit, tenen una productivitat més gran que les del mateix sector del conjunt de Catalunya (133,9%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 55,5% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 16,5% i el 28,0% restant correspon al VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que aconseguen situar-se 13,7 punts percentuals per sobre pel que fa a la generació de

VAB, conseqüència de la combinació d'un menor pes dels consums d'explotació (-10,1 punts percentuals) i, en menor mesura, de les altres despeses d'explotació (-3,6 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 13,4% a partir d'una rendibilitat econòmica del 5,9% i un palanquejament del 7,5%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 4,5% i una rotació situada en 1,30. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són millors, conseqüència d'operar amb un marge més gran (+7,2 punts percentuals de diferència), tot i que amb una rotació més petita (-0,14 punts de diferència) i, sobretot, una aportació del palanquejament més gran (+19,5 punts percentuals).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 41,2% s'obté a partir del patrimoni net i el 58,8% a partir d'endeutament, l'11,1% a llarg termini i el 47,7% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector les empreses del Bages de material de transport estan menys endeutades (11,9 punts percentuals).

2.2.1.2. Indústria del paper i arts gràfiques

El sector de les indústries del paper i arts gràfiques està integrat per un total de 58 empreses que el 2020 ocupen 361 persones (el 0,7% del Bages) i generen 15 milions d'euros de VAB (el 0,5% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 6,2 ocupats i generen, de mitjana, 260.260 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 41.805 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en l'1,9% pel que fa al nombre d'empreses, l'1,3% de l'ocupació i el 0,9% del VAB. Aquestes dades indiquen que són

empreses relativament grans en relació al conjunt comarcal (123,2%), però petites en relació a les del mateix sector del conjunt de Catalunya (68,2%) i amb una productivitat per ocupat clarament més petita que aquestes (59%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 56,5% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 17,3% i el 26,1% restant el VAB generat. Aquestes dades són similars a les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen -1,6

punts percentuals per sota pel que fa a la generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un major pes dels consums d'explotació (+4,5 punts percentuals) i d'un menor pes de les altres despeses d'explotació (-2,9 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera negativa, del -2,8% a partir d'una rendibilitat econòmica del 0,2% i un palanquejament negatiu del -3,0%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 0,2% i una rotació situada en 1,13. En relació al conjunt d'empreses catalanes del

mateix sector els resultats són pitjors, a partir d'un marge més petit (-5,0 punts percentuals), tot i que amb una rotació més gran.

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 32,8% s'obté a partir de patrimoni net i el 67,2% a partir d'endeutament, el 32,2% a llarg termini i el 35,1% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector les empreses del Bages de la indústria del paper i arts gràfiques es caracteritzen per una taxa d'endeutament més elevada (+19,2 punts percentuals de diferència).

2.2.1.3. Energia, gas, aigua i reciclatge

El sector de l'energia, gas, aigua i reciclatge està integrat per un total de 71 empreses que el 2020 ocupen 369 persones (el 0,7% del Bages) i generen 18 milions d'euros de VAB (el 0,6% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 5,2 ocupats i generen, de mitjana, 249.790 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 47.997 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 3,4% pel que fa al nombre d'empreses, l'1,1% de l'ocupació i el 0,5% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament grans en relació al conjunt comarcal, tot i que petites si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya. Tenen una productivitat, mesurada en termes de VAB per ocupat, molt inferior a les del conjunt de Catalunya del mateix sector (42,8%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 60,2% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 15,6% i el 24,1% restant, el VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen

en -12,7 punts percentuals per sota pel que fa a la generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un major pes dels consums d'explotació (+19,1 punts percentuals), i d'un pes més petit de les altres despeses d'explotació (-6,4 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 13,2% a partir d'una rendibilitat econòmica del 7,1% i un palanquejament del 6,1%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 6,8% i una rotació situada en 1,05. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són similars encara que operant amb un marge més petit (-7,1 punts percentuals), una rotació més gran i una aportació més gran del palanquejament.

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 50,9% s'obté del patrimoni net i el 49,1% d'endeutament, el 25,9% a llarg termini i el 23,2% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector les empreses del Bages de l'energia, gas, aigua i reciclatge es financen amb una taxa d'endeutament més gran, sobretot a llarg termini.

2.2.2. Sectors de concentració molt elevada

2.2.2.1. Altres serveis a les empreses

Aquesta branca està integrada per un total de 1.506 empreses que el 2020 ocupen 5.954 persones (l'11,0% del Bages) i generen 235 milions d'euros de VAB (el 8,5% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 3,9 ocupats i generen, de mitjana, 156.280 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 39.526 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en l'1,6% pel que fa al nombre d'empreses, l'1,1% de l'ocupació i el 0,8% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses clarament més petites en relació al conjunt comarcal (78,3%) i, també més petites si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (68,7%) i amb una productivitat per ocupat més petita (del 71,4%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 16,1% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 20,7%, i el 63,2% restant el VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen 14,0 punts percentuals per sobre pel que fa a la generació de VAB, conseqüència de la combina-

ció d'un pes més petit dels consums d'explotació (-4,4 punts percentuals) i també del menor pes de les altres despeses d'explotació (-9,6 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera negativa, del -0,5%, a partir d'una rendibilitat econòmica nul·la, del 0,0%, i d'una aportació negativa del palanquejament (-0,4%). Aquests resultats s'expliquen a partir d'un marge del -0,1% i una rotació situada en 0,65. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són pitjors, a partir d'una rotació més petita (-0,03 punts) i un marge, també, més petit (-8,9 punts percentuals).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 60,7% s'obté a partir del patrimoni net i el 39,3% a partir d'endeutament, el 15,9% a llarg termini i el 23,4% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages dels altres serveis a les empreses es financen amb una proporció més gran de capitals propis (+8,6 punts percentuals) i un endeutament més petit, sobretot a curt termini.

2.2.2.2. Indústries químiques

El sector de les indústries químiques està integrat per un total de 40 empreses que el 2020 ocupen 946 persones (l'1,7% del Bages) i generen 92 milions d'euros de VAB (el 3,3% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 23,6 ocupats i generen, de mitjana, 2.285 milions d'euros, el que implica una productivitat per ocupat de 96.939 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 0,4% pel que fa al nombre d'empreses, l'1,7% de l'ocupació i el 3,3% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament grans en relació al conjunt comarcal (467%) però petites si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya

(54%) i amb una productivitat per ocupat més petita (87,7%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 59,4% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 14,3% i el 26,3% restant al VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen -1,0 punts percentuals per sota pel que fa a la generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un major pes dels consums d'explotació (+5,3 punts percentuals) i d'un pes més petit de les altres despeses d'explotació (-4,3 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 22,8% a partir d'una rendibilitat econòmica del 13,3% i una contribució positiva del palanquejament net del 9,6%. Aquests resultats s'expliquen a partir d'un marge del 10,2% i una rotació situada en 1,30. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són millors, conseqüència del marge més gran (+0,9 punts percentuals de diferència) i d'una

rotació també més gran (+0,21 punts).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 56,5% s'obté a partir de patrimoni net i el 43,5% a partir d'endeutament, el 10,8% és a llarg termini i el 32,6% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de les indústries químiques es financen de forma similar.

2.2.2.3. Cautxú, fusta i altres indústries

El sector del cautxú, fusta i altres indústries està integrat per un total de 205 empreses que el 2020 ocupen 1.729 persones (el 3,2% del Bages) i generen 94 milions d'euros de VAB (el 3,4% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 8,4 ocupats i generen, de mitjana, 457.230 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 54.352 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en l'1,9% pel que fa al nombre d'empreses, el 3,2% de l'ocupació i el 3,4% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament grans en relació al conjunt comarcal (167%), i una mica més grans que les del mateix sector del conjunt de Catalunya (111,9%), amb una productivitat similar a la del conjunt d'empreses de la comarca (106%) però més petita que la de les empreses del mateix sector del conjunt de Catalunya (87,6%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 56,4% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 13,2%, i el 30,4% restant el VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses

catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen -1,3 punts percentuals per sota pel que fa a la generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un menor pes de les altres despeses d'explotació (-4,9 punts percentuals) i un pes més gran dels consums d'explotació (+6,2 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 6,1% a partir d'una rendibilitat econòmica del 4,3% i una contribució del palanquejament de l'1,8%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 4,1% i una rotació situada en 1,05. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats finals són pitjors, conseqüència d'operar amb un marge i una rotació menors (-2,3 i -0,02 punts, respectivament).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 63,3% s'obté a partir de patrimoni net i el 36,7% a partir d'endeutament, el 10,5% a llarg termini i el 26,2% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector les empreses del Bages del cautxú, fusta i altres indústries es financen amb una proporció més alta de capitals propis.

2.2.3. Sectors de concentració elevada

2.2.3.1. Indústria tèxtil, cuir i confecció

El sector del tèxtil, cuir i confecció està integrat per un total de 163 empreses que el 2020 ocupen 1.459 persones (el 2,7% del Bages) i generen 75 milions d'euros de VAB (el 2,7% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 9,0 ocupats i generen, de mitjana, 462.490 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 51.641 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en l'1,57% pel que fa al nombre d'empreses, el 2,7% de l'ocupació i el 2,7% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament grans en relació al conjunt comarcal (177%), i no tant si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (1242%) i amb una productivitat pràcticament igual que la de les empreses catalanes del seu mateix sector (107,4%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 53,6% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 17,6% i el 28,8% restant el VAB generat. Aquestes dades difereixen lleugerament de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que el pes del VAB sobre els ingressos d'explotació és més

gran (1,4 punts percentuals), el pes dels consums d'explotació és més petit (-1,7 punts percentuals) i, el pes de les altres despeses d'explotació és més gran (+0,3 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 15,2% a partir d'una rendibilitat econòmica del 9,9% i una contribució del palanquejament del 5,4%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 9,8% i una rotació situada en 1,00. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector, els resultats són millors com a conseqüència d'operar amb un marge més gran (6,4 punts percentuals) i una rotació similar.

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 61,9% s'obté a partir de fons propis i el 38,1% a partir d'endeutament, el 12,6% a llarg termini i el 25,5% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de la indústria del tèxtil, cuir i confecció es financen amb una proporció més elevada de recursos propis (+8,9 punts percentuals de diferència) i, conseqüentment, amb una proporció menor d'endeutament.

2.2.3.2. Indústria alimentària

Aquesta branca està integrada per un total de 134 empreses que el 2020 ocupen 2.660 persones (el 4,9% del Bages) i generen 152 milions d'euros de VAB (el 5,5% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 19,8 ocupats i generen, de mitjana, 1.129 milions d'euros, el que implica una productivitat per ocupat de 56.993 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 3,1% pel que fa al nombre d'empreses, el 3,2% de l'ocupació i el 2,5% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses grans en relació al conjunt comarcal (392%) i pràcticament igual que les del mateix sector del conjunt de Catalunya (103,5%). També, tenen una pro-

ductivitat més petita (79,4%) en relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector.

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 77,1% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 10,7% i el 12,2% restant el VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que el pes del VAB sobre els ingressos d'explotació és més petit (-6,3 punts percentuals), sobretot a partir d'un major pes dels consums d'explotació (+11,9 punts percentuals) ja que el pes de les altres despeses d'explotació és més petit (-5,6 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 7,2% a partir d'una rendibilitat econòmica del 4,6% i una aportació del palanquejament del 2,6%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 2,5% i una elevada rotació (1,87). En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són pitjors, a partir d'una rotació més gran (0,69 punts) i un marge més petit (-4,1 punts percentuals).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 57,6% s'obté a partir de patrimoni net i el 42,4% a partir d'endeutament, el 14,9% a llarg termini i el 27,4% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector les empreses del Bages de la indústria alimentària es financen a partir d'un menor endeutament, sobretot a llarg termini.

2.2.3.3. Serveis financers, asseguradores i lloguers

El sector dels serveis financers, asseguradores i lloguers està integrat per un total de 778 empreses que el 2020 ocupen 940 persones (l'1,7% del Bages) i generen 50 milions d'euros de VAB (l'1,8% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana d'1,2 ocupats i generen, de mitjana, 63.720 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 52.728 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en l'1,6% pel que fa al nombre d'empreses, el 0,7% de l'ocupació i el 0,3% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament petites en relació al conjunt comarcal (24%), també més petites si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (47%) i amb una productivitat més baixa (46,0%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 10,8% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 28,3% i el 60,8% restant el VAB generat. Aquestes dades difereixen de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen -3,7 punts per-

centuals per sota pel que fa a la generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un menor pes dels consums d'explotació (-3,9 punts percentuals) i un major pes de les altres despeses d'explotació (+7,6 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera negativa, del -0,3% a partir d'una rendibilitat econòmica del 0,2% i un aportació negativa del palanquejament (-0,5%). Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 3,2% i una rotació situada en 0,07. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són pitjors, a partir d'un marge molt més petit (-21,0 punts) i una rotació, també, més petita.

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 79,2% s'obté a partir de fons propis i el 20,8% a partir d'endeutament, el 12,7% a llarg termini i el 8,1% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de serveis financers, asseguradores i lloguers es financen amb una proporció més gran de recursos propis.

2.2.3.4. Transport i comunicacions

El sector del transport i comunicacions està integrat per un total de 616 empreses que el 2020 ocupen 1.705 persones (el 3,1% del Bages) i generen 158 milions d'euros de VAB (el 5,7% del de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 2,8 ocupats i generen, de mitjana, 256.970 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 92.866 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en l'1,8% pel que fa al nombre d'empreses, l'1,0% de l'ocupació i l'1,5% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament petites en relació al conjunt comarcal (54,8%) i en relació amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (55,7%), tot i que amb una productivitat per ocupat més gran (147,3%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 31,0% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 16,8% i el 52,2% restant el VAB generat. Aquestes dades difereixen notablement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen 22,1 punts percentuals per sobre pel que fa a la

generació de VAB, conseqüència de la combinació d'un menor pes dels consums d'explotació (-11,1 punts percentuals) i de les altres despeses d'explotació (-11,0 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 17,2% a partir d'una rendibilitat econòmica del 13,7% i un palanquejament del 3,5%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 115,8% i una rotació situada en 0,12. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són millors, a partir d'un marge molt més gran (+114,4 punts percentuals), però amb una rotació molt més petita (-0,58 punts).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 73,9% s'obté a partir de patrimoni net i el 26,1% a partir d'endeutament, el 21,7% a llarg termini i el 4,4% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector les empreses del Bages del transport i comunicacions es financen amb una proporció més elevada dels recursos propis (+31,7 punts percentuals de diferència) i amb un menor pes de l'endeutament, sobretot a curt termini.

2.2.4. Sectors de concentració mitjana

2.2.4.1. Construcció

El sector de la construcció està integrat per un total de 1.198 empreses que el 2020 ocupen 3.728 persones (el 6,9% del Bages) i generen 132 milions d'euros de VAB (el 4,7% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 3,1 ocupats i generen, de mitjana, 110.100 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 35.374 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en l'1,9% pel que fa al nombre d'empreses, el 2,1% de l'ocupació i l'1,6% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses molt petites en relació al conjunt comarcal (61,6%), més grans si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (111%) i amb una productivitat més petita (75,5%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 55,7% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 12,7% i el 31,6% restant el VAB generat. Aquestes dades són similars a les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que el pes del VAB sobre els ingressos d'explotació és pràcticament

igual (+1,1 punts percentuals), conseqüència d'un pes pràcticament igual dels consums d'explotació (-0,1 punts percentuals) i, també, de les altres despeses d'explotació (-1,0 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 10,7% a partir d'una rendibilitat econòmica del 6,2% i una aportació del palanquejament del 4,5%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del 9,1% i una rotació situada en 0,68. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són millors, conseqüència de treballar amb un marge i una rotació més grans (+5,7 punts percentuals i +0,145 punts, respectivament).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 54,6% s'obté a partir de fons propis i el 45,4% a partir d'endeutament, el 12,7% a llarg termini i el 32,7% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de la construcció es financen amb una estructura amb menor pes de l'endeutament (-24,4 punts percentuals de diferència).

2.2.4.2. Indústries extractives no energètiques

El sector de les indústries extractives no energètiques està integrat per un total de 42 empreses que el 2020 ocupen 1.184 persones (el 2,2% del Bages) i generen 127 milions d'euros de VAB (el 4,6% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 28,1 ocupats i generen, de mitjana, 3,0 milions d'euros, el que implica una productivitat per ocupat de 106.903 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 3,6% pel que fa al nombre d'empreses, el 9,3% de l'ocupació i el 14,1% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses molt grans en relació al conjunt comarcal, en relació amb les del mateix sector del conjunt de Catalunya i, també, amb una productivitat molt més gran (151,4%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 29,7% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 56,8% i el 13,4% restant correspon al VAB generat. Aquestes dades difereixen de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen -14,8 punts percentuals per sota pel que fa a la generació de VAB, conseqüència d'un pes més petit dels consums d'explotació (-18,0 punts percentuals) i més gran del de les altres despeses d'explotació (+32,8 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera negativa, del -32,2% a partir d'una rendibilitat econòmica del -10,5% i un palanquejament

del -21,7%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge negatiu, del -33,2%, i una rotació situada en 0,32. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són pitjors, a partir d'un marge més petit (-42,2 punts percentuals) i d'una rotació més petita (-0,21 punts).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 36,0%

s'obté a partir de patrimoni net i el 64,0% a partir d'endeutament, el 38,5% a llarg termini i el 25,5% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector les empreses del Bages de les indústries extractives no energètiques es financen amb una proporció més gran d'endeutament.

2.2.4.3. Metallúrgia, maquinària i material elèctric

El sector de la metallúrgia, maquinària i material elèctric està integrat per un total de 508 empreses que el 2020 ocupen 4.492 persones (el 8,3% del Bages) i generen 344 milions d'euros de VAB (el 12,4% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 8,8 ocupats i generen, de mitjana, 676.560 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 76.513 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 4,0% pel que fa al nombre d'empreses, el 4,0% de l'ocupació i el 5,0% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses grans en relació al conjunt comarcal (175%), pràcticament igual que les del mateix sector del conjunt de Catalunya (99,7%) i amb una productivitat més gran (125,8%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 52,6% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 15,4% i el 31,9% restant el VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que el pes del VAB sobre els ingressos d'explotació és més gran (+3,8 punts percentuals), conseqüència d'un pes

més petit dels consums d'explotació (-5,5 punts percentuals) i un pes pràcticament igual de les altres despeses d'explotació (+1,8 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera negativa, del -3,8% a partir d'una rendibilitat econòmica del -0,3% i un palanquejament del -3,5%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge del negatiu, del -0,4% i una rotació situada en 0,70. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són pitjors, conseqüència bàsicament d'operar amb un marge més petit (-4,1 punts percentuals de diferència) i una rotació més petita (-0,36 punts de diferència).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 29,3% es realitza a partir de patrimoni net i el 70,7% a partir d'endeutament, el 27,7% a llarg termini i el 43,0% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de la metallúrgia, maquinària i material elèctric es financen amb un major pes de l'endeutament, sobretot, a llarg termini.

2.2.4.4. Primari

El primari està integrat per un total de 689 empreses que el 2020 ocupen 1.334 persones (el 2,5% del Bages) i generen 77 milions d'euros de VAB (el 2,8% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana d'1,9 ocupats i generen, de mitjana, 112.130 euros, el que implica una productivitat per ocupat

de 57.905 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 4,0% pel que fa al nombre d'empreses, el 3,0% de l'ocupació i el 3,1% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses clarament més petites en relació al conjunt comarcal (38,3%), també si les comparem

amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (76,3%) i amb una productivitat per ocupat més petita (76%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 66,2% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 13,4% i el 20,5% restant el VAB generat. Aquestes dades difereixen sensiblement de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen -1,5 punts percentuals per sota pel que fa a la generació de VAB, conseqüència d'un pes més gran dels consums d'explotació (+2,1 punts percentuals) i d'un menor pes de les altres despeses d'explotació (-0,6 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empre-

ses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 21,4% a partir d'una rendibilitat econòmica de l'11,3% i una contribució del palanquejament del 10,1%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge de l'11,0% i una rotació situada en 1,03. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector, els resultats són molt millors a partir d'un marge més gran (+2,8 punts percentuals) i una rotació, també, més gran (+0,15 punts).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 51,0% s'obté a partir de fons propis i el 49,0% a partir d'endeutament, el 23,6% a llarg termini i el 25,4% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages del primari es financen de forma molt similar.

2.2.4.5. Comerç i reparacions

El comerç i reparacions està integrat per un total de 2.288 empreses que el 2020 ocupen 10.418 persones (el 19,2% del Bages) i generen 597 milions d'euros de VAB (el 21,5% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 4,6 ocupats i generen, de mitjana, 260.780 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 57.278 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 2,2% pel que fa al nombre d'empreses, el 2,1% de l'ocupació i l'1,9% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses relativament petites en relació al conjunt de la comarca (90,1%) i pràcticament igual si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (95,6%) i amb una productivitat per ocupat una mica més petita (92,2%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 67,7% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 16,1% i el 16,2% restant el VAB generat. Aquestes dades pràcticament no difereixen de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se

situen +0,3 punts percentuals per sobre pel que fa a la generació de VAB, conseqüència d'un pes més petit dels consums d'explotació (-4,2 punts percentuals) i més gran de les altres despeses d'explotació (+3,9 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera de l'1,9% a partir d'una rendibilitat econòmica de l'1,4% i un palanquejament del 0,5%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge de l'1,0% i una rotació situada en 1,45. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són pitjors, a partir d'un marge més petit (-2,2 punts percentuals), encara que amb una rotació més gran (0,02 punts).

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 42,1% s'obté a partir de fons propis i el 57,9% a partir d'endeutament, el 15,1% a llarg termini i el 42,8% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages del comerç i reparacions tenen una estructura de finançament similar.

2.2.5. Sectors de concentració baixa

2.2.5.1. Hoteleria i restauració

El sector de l'hoteleria i restauració està integrat per un total de 619 empreses que el 2020 ocupen 1.884 persones (el 3,5% del Bages) i generen 46 milions d'euros de VAB (l'1,7% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 3,0 ocupats i generen, de mitjana, 74.690 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 24.543 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en l'1,8% pel que fa al nombre d'empreses, l'1,1% de l'ocupació i l'1,4% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses petites en relació al conjunt comarcal (60,2%) i també si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (63,2%) i amb una productivitat per ocupat més gran (123,9%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 36,0% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 29,1% i el 34,9% restant el VAB generat. Aquestes dades difereixen de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen +3,3 punts percentuals per sobre pel que fa a la generació de

VAB, conseqüència de la combinació d'un major pes dels consums d'explotació (+5,1 punts percentuals) i amb un menor pes de les altres despeses d'explotació (-8,4 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera negativa, del -28,7% a partir d'una rendibilitat econòmica del -7,2% i una aportació del palanquejament del -21,4%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge negatiu, del -13,2% i una rotació situada en 0,55. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector els resultats són pitjors, a partir de l'aportació més negativa del palanquejament.

Finalment, en relació a l'estructura de finançament de les empreses d'aquest sector, el 38,6% es realitza a partir de patrimoni net i el 71,4% a partir d'endeutament, el 47,6% a llarg termini i el 23,7% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages de l'hoteleria i restauració es financen amb una proporció més elevada d'endeutament (+13,6 punts percentuals de diferència).

2.2.5.2. Altres serveis a les persones

El sector dels altres serveis a les persones està integrat per un total de 1.781 empreses que el 2020 ocupen 12.212 persones (el 22,5% del Bages) i generen 319 milions d'euros de VAB (l'11,5% de tota la comarca). En funció d'aquestes variables, aquestes empreses tenen una dimensió mitjana de 6,9 ocupats i generen, de mitjana, 179.220 euros, el que implica una productivitat per ocupat de 26.136 euros. En relació al conjunt de Catalunya, el pes de les empreses del Bages que desenvolupen aquesta activitat se situa en el 2,0% pel que fa al nombre d'empreses, el 2,0% de l'ocupació i l'1,2% del VAB. Aquestes dades indiquen que són empreses més grans en relació al conjunt comarcal (136%), pràcticament iguals si les comparem amb les del mateix sector pel conjunt de Catalunya (98,8%) i amb una productivitat per ocupat molt més petita (60,9%).

En relació a l'estructura productiva de les empreses del Bages d'aquest sector, els consums d'explotació representen el 22,0% dels ingressos, les altres despeses d'explotació el 26,2% i el 51,7% restant el VAB generat. Aquestes dades difereixen de les del conjunt d'empreses catalanes d'aquesta activitat en el sentit que se situen +2,9 punts percentuals per sobre pel que fa a la generació de VAB, conseqüència d'un pes més petit dels consums d'explotació (-2,1 punts percentuals) i pràcticament igual de les altres despeses d'explotació (-0,8 punts percentuals).

Pel que fa als resultats empresarials, les empreses del Bages d'aquest sector obtenen una rendibilitat financera del 18,5% a partir d'una rendibilitat econòmica del 10,7% i una contribució del palan-

quejament del 7,8%. Aquests resultats se sustenten a partir d'un marge de l'11,8% i una rotació situada en 0,96. En relació al conjunt d'empreses catalanes del mateix sector, els resultats són millors a partir d'un marge més gran (+10,3 punts percentuals) i una rotació, també, més gran (+0,11 punts).

Finalment, en relació a l'estructura de finança-

ment de les empreses d'aquest sector, el 54,8% es realitza a partir de fons propis i el 45,2% a partir d'endeutament, el 23,7% a llarg termini i el 21,4% a curt termini. En relació a les empreses catalanes del mateix sector, les empreses del Bages dels altres serveis a les persones es financen amb un pes més gran de fons propis i més petit de l'endeutament.

3. Conclusions

Aquest estudi mostra l'evolució del sector privat de l'economia del Bages en el període 2016-2020. Les dades mostren les conseqüències negatives per a l'economia que va tenir la pandèmia de la Covid-19 i les mesures que es van portar a terme per a tal de contenir-la. Així, es va registrar una caiguda del nombre d'unitats empresarials, de l'ocupació en aquestes i una disminució força més accentuada de la seva riquesa generada. En conseqüència, el VAB generat per empresa, la seva dimensió mitjana i la seva productivitat per ocupat va caure. Aquesta dinàmica evoluciona de forma molt similar a la del conjunt de Catalunya. No tan negativa pel que fa al nombre d'unitats empresarials, una mica més negativa pel que fa a la generació de riquesa i més negativa pel que fa a la seva ocupació. Així, la productivitat empresarial i la seva dimensió va caure de forma més intensa que al conjunt de Catalunya.

L'evolució de l'IDE del Bages i de Catalunya per al període 2016-2020, evidencia una dinàmica similar en els dos àmbits geogràfics, tot i que amb un resultat final una mica pitjor per al Bages que per al conjunt de Catalunya. En el mateix sentit, l'evolució dels indicadors que el conformen també és menys positiu al Bages que al conjunt de Catalunya pel que fa al nombre d'unitats empresarials i a la seva dimensió i més negatiu pel que fa a la seva productivitat. En relació als quatre grans sectors d'activitat, s'observa que al Bages l'evolució és negativa en tots, però només menys negativa que al conjunt de Catalunya en el cas de la indústria.

En fer l'anàlisi sectorial, es segueix constatant que poques unitats empresarials, amb un gran pes a la comarca, poden condicionar els resultats globals de la mateixa, en un sentit positiu o bé negatiu. Així, en analitzar la concentració de les unitats empresarials en els diferents sectors d'activitat els resultats mostren que aquesta és molt elevada en gairebé tots els subsectors industrials, llevat de la metallúrgia, maquinària i material elèctric, i també en els altres serveis a les empreses i en els serveis financers, d'asseguradores i lloguers.

Finalment, es manté i fins i tot creix la base sòlida del teixit exportador, sobretot i com no pot ser d'altra manera, en les activitats industrials. De la seva banda, les taxes d'endeutament consoliden uns valors moderats tot i créixer l'any 2020.

Tal i com vàrem fer en informes anteriors volem concloure l'estudi amb una ullada a quatre indicadors esmentats per tots i cadascun dels sectors. D'una banda, el pes de cada sector en el conjunt de l'ocupació comarcal, sinònim de la seva rellevància dins el teixit productiu. D'altra banda, el grau de concentració, calculat com el pes del VAB de les cinc primeres empreses del sector. Una forta concentració empresarial unida al pes del sector en termes de llocs de treball impliquen un risc inherent de cara a possibles decisions de deslocalització o descens o tancament de l'activitat. També hem incorporat el diferencial de rendibilitat financera del sector respecte a la mitjana catalana. Una menor rendibilitat pot, lògicament, comprometre el futur de les empreses i de sectors sencers.

Finalment, i atesa la situació conjuntural de restriccions en la liquiditat, també hem inclòs el diferencial de capitalització, que indica l'exposició a l'obtenció de finançament aliè i pot indicar dificultats per les que estan travessant actualment alguns sectors. Aquest darrer factor, junt amb l'ocupació i la concentració i el diferencial de rendibilitat, configuren quatre indicadors simultanis de "vulnerabilitat sectorial" o, en altres paraules, la probabilitat de reestructuracions (per la baixa rendibilitat) i l'impacte que aquestes poden tenir sobre l'economia bagenca (per l'extrema concentració empresarial i el pes de l'ocupació del sector). La Taula següent resumeix els resultats dels tres indicadors per als sectors analitzats.

L'evolució de l'IDE del Bages i de Catalunya per al període 2016-2020 evidencia una dinàmica similar en els dos àmbits geogràfics, tot i que amb un resultat final una mica pitjor per al Bages que per al conjunt de Catalunya

Indicadors de Vulnerabilitat Sectorial 2020

	Ocupació % total	Rati de concentració	Diferencial de	
			Rendibilitat	Capitalització
Primari	2,50%	16,9	9	-2,9
Energia, gas, aigua i reciclatge	0,70%	51,9	0,9	-4,2
Indústries extractives no energètiques	2,20%	20,3	-39,2	-24,6
Indústries químiques	1,70%	46,7	6	-1,1
Metallúrgia, maquinària i material elèctric	8,30%	19,8	-10,5	-17,5
Material de transport	5,20%	66,8	29,9	11,9
Indústria alimentària	4,90%	35,6	-8,9	12,8
Indústria tèxtil, cuir i confecció	2,70%	37,7	9,6	8,9
Indústria del paper i arts gràfiques	0,70%	63,7	-12,6	-19,2
Cautxú, fusta i altres indústries	3,20%	40,1	-4,8	5,5
Construcció	6,90%	24,3	8,9	24,4
Comerç i reparacions	19,20%	10,5	-6,9	-3,4
Hoteleria i restauració	3,50%	9,8	-6,8	-13,6
Transport i comunicacions	3,10%	32,1	17,1	31,7
Serveis financers, asseguradores i lloguers	1,70%	32,8	-4,5	19,7
Altres serveis a les empreses	11,00%	47,6	-11,1	8,6
Altres serveis a les persones	22,50%	7,7	17,8	10,4
Total / Mitjana	100,00%	27,2	-1,6	5,6

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC

4. Annex estadístic

4.1. Indicadors d'activitat per sectors

Taula 1. Síntesi de la posició competitiva de les empreses del Bages en el context de Catalunya per sectors d'activitat. 2020

Posició relativa del sector en relació amb el conjunt de la comarca

	Valors absoluts			Dimensió		Competitivitat	
	Emp.	Ocu.	VAB	Gra (I)	Gra (II)	Prod.	CLU
Sectors concentració extrema (> 50%)							
Material de transport	17	6	4	3	2	3	2
Indústria del paper i arts gràfiques	14	17	17	11	15	14	12
Energia, gas, aigua i reciclatge	13	16	16	17	17	17	11
Sectors concentració molt elevada (40%-50%)							
Altres serveis a les empreses	3	3	5	12	13	13	14
Indústries químiques	16	14	11	15	14	9	7
Cautxú, fusta i altres indústries	10	9	10	4	5	10	13
Sectors concentració elevada (25%-40%)							
Indústria tèxtil, cuir i confecció	11	11	13	2	3	6	6
Indústria alimentària	12	7	7	6	8	11	15
Serveis financers, asseguradores i lloguers	5	15	14	16	16	16	16
Transport i comunicacions	8	10	6	14	9	2	1
Sectors concentració mitjana (10%-25%)							
Construcció	4	5	8	5	7	12	8
Indústries extractives no energètiques	15	13	9	1	1	1	17
Metallúrgia, maquinària i material elèctric	9	4	2	7	4	4	9
Primari	6	12	12	10	10	7	3
Comerç i reparacions	1	2	1	9	6	8	10
Sectors concentració baixa (< 10%)							
Hoteleria i restauració	7	8	15	13	11	5	5
Altres serveis a les persones	2	1	3	8	12	15	4

Emp: Pes de les empreses del sector sobre el total d'empreses del Bages.

Ocu.: Pes dels ocupats del sector sobre el total d'ocupats del sector privat del Bages

VAB: Pes del VAB del sector sobre el total del VAB del sector privat Bages.

Gra (I): Dimensió en termes d'ocupat per empresa del Bages en relació amb el conjunt de Catalunya.

Gra (II): Dimensió en termes de VAB per empresa del Bages en relació amb el conjunt de Catalunya.

Prod: Productivitat per ocupat del Bages en relació amb la mitjana catalana.

CLU: Costos laborals Unitaris en relació amb la mitjana Catalana.

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC.

Taula 2. Estructura sectorial del teixit empresarial del Bages. 2020

Nombre d'empreses, estructura sectorial en % de cada branca sobre el total de la comarca i % sobre Catalunya

	Empreses	Estructura sectorial	Pes sobre Catalunya
Primari	689	6,40%	4,00%
Indústria	1.257	11,70%	3,60%
Energia, gas, aigua i reciclatge	71	0,70%	3,40%
Indústries extractives no energètiques	42	0,40%	3,60%
Indústries químiques	40	0,40%	2,80%
Metallúrgia, maquinària i material elèctric	508	4,70%	4,00%
Material de transport	35	0,30%	5,10%
Indústria alimentària	134	1,30%	3,10%
Indústria tèxtil, cuir i confecció	163	1,50%	4,20%
Indústria del paper i arts gràfiques	58	0,50%	1,90%
Cautxú, fusta i altres indústries	205	1,90%	3,60%
Construcció	1.198	11,20%	1,90%
Serveis	7.588	70,70%	1,90%
Comerç i reparacions	2.288	21,30%	2,20%
Hoteleria i restauració	619	5,80%	1,80%
Transport i comunicacions	616	5,70%	1,80%
Serveis financers, asseguradores i lloguers	778	7,30%	1,60%
Altres serveis a les empreses	1.506	14,00%	1,60%
Altres serveis a les persones	1.781	16,60%	2,00%
Total	10.732	100,00%	2,10%

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC.

Taula 3. Distribució sectorial de l'ocupació del teixit empresarial del Bages. 2020

Nombre d'ocupats, estructura sectorial en % de cada branca sobre el total de la comarca i % sobre Catalunya

	Ocupats	Estructura sectorial	Pes sobre Catalunya
Primari	1.334	2,50%	3,00%
Indústria	16.035	29,60%	3,60%
Energia, gas, aigua i reciclatge	369	0,70%	1,10%
Indústries extractives no energètiques	1.184	2,20%	9,30%
Indústries químiques	946	1,70%	1,50%
Metallúrgia, maquinària i material elèctric	4.492	8,30%	4,00%
Material de transport	2.837	5,20%	6,20%
Indústria alimentària	2.660	4,90%	3,20%
Indústria tèxtil, cuir i confecció	1.459	2,70%	5,20%
Indústria del paper i arts gràfiques	361	0,70%	1,30%
Cautxú, fusta i altres indústries	1.729	3,20%	4,00%
Construcció	3.728	6,90%	2,10%
Serveis	33.114	61,10%	1,60%
Comerç i reparacions	10.418	19,20%	2,10%
Hoteleria i restauració	1.884	3,50%	1,10%
Transport i comunicacions	1.705	3,10%	1,00%
Serveis financers, asseguradores i lloguers	940	1,70%	0,70%
Altres serveis a les empreses	5.954	11,00%	1,10%
Altres serveis a les persones	12.212	22,50%	2,00%
Total	54.211	100,00%	1,90%

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC.

Taula 4. Estructura sectorial del Valor Afegit Brut empresarial del Bages. 2020

VAB cf en milions d'euros del 2019, estructura sectorial en % de cada branca sobre el total de la comarca i % sobre Catalunya

	VAB cf	Estructura sectorial	Pes sobre Catalunya
Primari	77	2,80%	3,10%
Indústria	1.163	41,90%	3,50%
Energia, gas, aigua i reciclatge	18	0,60%	0,50%
Indústries extractives no energètiques	127	4,60%	14,10%
Indústries químiques	92	3,30%	1,30%
Metallúrgia, maquinària i material elèctric	344	12,40%	5,00%
Material de transport	247	8,90%	8,30%
Indústria alimentària	152	5,50%	2,50%
Indústria tèxtil, cuir i confecció	75	2,70%	5,60%
Indústria del paper i arts gràfiques	15	0,50%	0,90%
Cautxú, fusta i altres indústries	94	3,40%	3,50%
Construcció	132	4,70%	1,60%
Serveis	1.405	50,60%	1,20%
Comerç i reparacions	597	21,50%	1,90%
Hoteleria i restauració	46	1,70%	1,40%
Transport i comunicacions	158	5,70%	1,50%
Serveis financers, asseguradores i lloguers	50	1,80%	0,30%
Altres serveis a les empreses	235	8,50%	0,80%
Altres serveis a les persones	319	11,50%	1,20%
Total	2.778	100,00%	1,7

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC.

Taula 5. Dimensió del teixit empresarial del Bages per branques productives (I). 2020

Mitjana d'ocupats per empresa, Índex dimensió mitjana Bages = 100 i
Índex dimensió mitjana sector a Catalunya = 100

	Ocupats per empresa	Bages=100	Catalunya=100
Primari	1,94	38,3	76,3
Indústria	12,76	252,5	99,4
Energia, gas, aigua i reciclatge	5,2	103	31,4
Indústries extractives no energètiques	28,11	556,4	257
Indústries químiques	23,57	466,6	53,8
Metallúrgia, maquinària i material elèctric	8,84	175,1	99,7
Material de transport	80,18	1587,30	122,2
Indústria alimentària	19,82	392,3	103,5
Indústria tèxtil, cuir i confecció	8,96	177,3	123,7
Indústria del paper i arts gràfiques	6,23	123,2	69
Cautxú, fusta i altres indústries	8,41	166,5	111,9
Construcció	3,11	61,6	111
Serveis	4,36	86,4	83,5
Comerç i reparacions	4,55	90,1	95,6
Hoteleria i restauració	3,04	60,2	63,2
Transport i comunicacions	2,77	54,8	55,7
Serveis financers, asseguradores i lloguers	1,21	23,9	46,5
Altres serveis a les empreses	3,95	78,3	68,7
Altres serveis a les persones	6,86	135,8	98,8
Total	5,05	100	94,3

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC.

Taula 6. Dimensió del teixit empresarial del Bages per branques productives (II). 2020

VAB cf per empresa en milers d'euros del 2018; Índex dimensió mitjana Bages = 100 i
Índex dimensió mitjana sector a Catalunya = 100

	VAB cf per empresa	Bages=100	Catalunya=100
Primari	112,13	43,3	78,3
Indústria	925,14	357,5	97,8
Energia, gas, aigua i reciclatge	249,79	96,5	13,4
Indústries extractives no energètiques	3.004,76	1.161,00	389,2
Indústries químiques	2.284,79	882,8	47,2
Metallúrgia, maquinària i material elèctric	676,56	261,4	125,5
Material de transport	6.992,27	2.701,80	163,6
Indústria alimentària	1.129,42	436,4	82,1
Indústria tèxtil, cuir i confecció	462,49	178,7	132,9
Indústria del paper i arts gràfiques	260,26	100,6	47,1
Cautxú, fusta i altres indústries	457,23	176,7	98
Construcció	110,1	42,5	83,8
Serveis	185,2	71,6	64,7
Comerç i reparacions	260,78	100,8	88,1
Hoteleria i restauració	74,69	28,9	78,3
Transport i comunicacions	256,97	99,3	82,1
Serveis financers, asseguradores i lloguers	63,72	24,6	21,4
Altres serveis a les empreses	156,28	60,4	49
Altres serveis a les persones	179,22	69,3	60,1
Total	258,8	100	84,2

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC.

Taula 7. Productivitat del teixit empresarial del Bages per branques productives. 2020

Euros per ocupat, Índex productivitat mitjana Bages = 100 i Índex productivitat mitjana sector a Catalunya = 100

	Productivitat	Bages=100	Catalunya=100
Primari	57.905	113	102,6
Indústria	72.527	141,6	98,3
Energia, gas, aigua i reciclatge	47.997	93,7	42,8
Indústries extractives no energètiques	106.903	208,7	151,4
Indústries químiques	96.939	189,2	87,7
Metallúrgia, maquinària i material elèctric	76.513	149,3	125,8
Material de transport	87.211	170,2	133,9
Indústria alimentària	56.993	111,2	79,4
Indústria tèxtil, cuir i confecció	51.641	100,8	107,4
Indústria del paper i arts gràfiques	41.805	81,6	68,2
Cautxú, fusta i altres indústries	54.352	106,1	87,6
Construcció	35.374	69	75,5
Serveis	42.441	82,8	77,4
Comerç i reparacions	57.278	111,8	92,2
Hoteleria i restauració	24.543	47,9	123,9
Transport i comunicacions	92.866	181,3	147,3
Serveis financers, asseguradores i lloguers	52.728	102,9	46
Altres serveis a les empreses	39.526	77,1	71,4
Altres serveis a les persones	26.136	51	60,9
Total	51.235	100	89,3

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC.

Taula 8. CLU de les empreses del Bages per branques productives. 2020

Despeses de personal per assalariat / Productivitat per ocupat, en percentatge

	CLU	Bages=100	Catalunya=100
Primari	40	53,9	73,6
Indústria	71,5	96,3	108,8
Energia, gas, aigua i reciclatge	54,7	73,7	115,5
Indústries extractives no energètiques	207,5	279,6	313,4
Indústries químiques	50,7	68,4	87,6
Metallúrgia, maquinària i material elèctric	76,5	103	99,4
Material de transport	52,1	70,1	59,6
Indústria alimentària	69,3	93,4	122,8
Indústria tèxtil, cuir i confecció	64	86,2	85,5
Indústria del paper i arts gràfiques	78,2	105,3	116,5
Cautxú, fusta i altres indústries	79,7	107,3	119,3
Construcció	80,9	109	97,5
Serveis	77,2	104	106
Comerç i reparacions	78,7	106	109,2
Hoteleria i restauració	118	159	84,1
Transport i comunicacions	30,9	41,7	37,3
Serveis financers, asseguradores i lloguers	45,4	61,2	170,3
Altres serveis a les empreses	100,2	135	121
Altres serveis a les persones	67,9	91,4	78,4
Total	74,2	100	104,6

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC.

Taula 9. Ratis de creació de valor de l'empresa bagenca per branques d'activitat. 2020

Dades en percentatges sobre els ingressos d'explotació i punts percentuals de diferencial amb Catalunya

Branca d'activitat	% sobre ingressos explotació ¹			Diferencial amb Catalunya		
	C. exp.	Al. des.	VAB cf	C. exp.	Al. des.	VAB cf
Primari	66,20%	13,40%	20,50%	2,1	-0,6	-1,5
Indústria	58,80%	17,30%	23,90%	0,6	-0,3	-0,2
Energia, gas, aigua i reciclatge	60,20%	15,60%	24,10%	19,1	-6,4	-12,7
Indústries extractives no energètiques	29,70%	56,80%	13,40%	-18	32,8	-14,8
Indústries químiques	59,40%	14,30%	26,30%	5,3	-4,3	-1
Metallúrgia, maquinària i material elèctric	52,60%	15,40%	31,90%	-5,5	1,8	3,8
Material de transport	55,50%	16,50%	28,00%	-10,1	-3,6	13,7
Indústria alimentària	77,10%	10,70%	12,20%	11,9	-5,6	-6,3
Indústria tèxtil, cuir i confecció	53,60%	17,60%	28,80%	-1,7	0,3	1,4
Indústria del paper i arts gràfiques	56,50%	17,30%	26,10%	4,5	-2,9	-1,6
Cautxú, fusta i altres indústries	56,40%	13,20%	30,40%	6,2	-4,9	-1,3
Construcció	55,70%	12,70%	31,60%	-0,1	-1	1,1
Serveis	53,80%	17,90%	28,30%	-0,2	-0,5	0,7
Comerç i reparacions	67,70%	16,10%	16,20%	-4,2	3,9	0,3
Hoteleria i restauració	36,00%	29,10%	34,90%	5,1	-8,4	3,3
Transport i comunicacions	31,00%	16,80%	52,20%	-11,1	-11	22,1
Serveis financers, asseguradores i lloguers	10,80%	28,30%	60,80%	-3,9	7,6	-3,7
Altres serveis a les empreses	16,10%	20,70%	63,20%	-4,4	-9,6	14
Altres serveis a les persones	22,00%	26,20%	51,70%	-2,1	-0,8	2,9
Total	56,80%	17,10%	26,10%	1,1	-0,7	-0,4

1. Ingressos d'explotació = C.exp + Al des. + VABcf

C.exp: Consums d'explotació; Al des: Altres despeses d'Explotació; VABcf: Valor Afegit Brut a cost de factors

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC.

Taula 10. Ratis de rendibilitat de l'empresa bagenca per branques d'activitat. 2020

R financera: Resultat Abans d'Impostos / patrimoni Net; Palanquejament: R financera – R econòmica; R econòmica: (RAI + despeses financeres) / Actiu; Marge: (RAI + Despeses financeres) / Ingressos d'explotació en percentatge. Rotació: Ingressos d'explotació / Actiu. Punts percentuals de diferencial amb Catalunya

	R. financera	Palanquejament	R. econòmica	Marge	Rotació
Primari	21,40%	10,10%	11,30%	11,00%	1,03
Indústria	0,50%	-0,40%	0,90%	0,90%	0,94
Energia, gas, aigua i reciclatge	13,20%	6,10%	7,10%	6,80%	1,05
Indústries extractives no energètiques	-32,20%	-21,70%	-10,50%	-33,20%	0,32
Indústries químiques	22,80%	9,60%	13,30%	10,20%	1,3
Metallúrgia, maquinària i material elèctric	-3,80%	-3,50%	-0,30%	-0,40%	0,7
Material de transport	13,40%	7,50%	5,90%	4,50%	1,3
Indústria alimentària	7,20%	2,60%	4,60%	2,50%	1,87
Indústria tèxtil, cuir i confecció	15,20%	5,40%	9,90%	9,80%	1
Indústria del paper i arts gràfiques	-2,80%	-3,00%	0,20%	0,20%	1,13
Cautxú, fusta i altres indústries	6,10%	1,80%	4,30%	4,10%	1,05
Construcció	10,70%	4,50%	6,20%	9,10%	0,68
Serveis	6,10%	1,60%	4,50%	8,30%	0,55
Comerç i reparacions	1,90%	0,50%	1,40%	1,00%	1,45
Hoteleria i restauració	-28,70%	-21,40%	-7,20%	-13,20%	0,55
Transport i comunicacions	17,20%	3,50%	13,70%	115,80%	0,12
Serveis financers, asseguradores i lloguers	-0,30%	-0,50%	0,20%	3,20%	0,07
Altres serveis a les empreses	-0,50%	-0,40%	0,00%	-0,10%	0,65
Altres serveis a les persones	18,50%	7,80%	10,70%	11,80%	0,91
Total	4,80%	1,60%	3,20%	4,40%	0,73
Diferencial amb Catalunya en punts percentuals (Bages - Catalunya), llevat de la rotació, en valor					
Primari	9	4,9	4,1	2,8	0,15
Indústria	-10	-5,2	-4,8	-4,4	-0,11
Energia, gas, aigua i reciclatge	0,9	1,1	-0,3	-7,1	0,52
Indústries extractives no energètiques	-39,2	-24,1	-15,2	-42,2	-0,21
Indústries químiques	6	2,9	3,1	0,9	0,21
Metallúrgia, maquinària i material elèctric	-10,5	-6,3	-4,2	-4,1	-0,36
Material de transport	29,9	19,5	10,4	7,6	-0,14
Indústria alimentària	-8,9	-5,7	-3,2	-4,1	0,69
Indústria tèxtil, cuir i confecció	9,6	3,3	6,3	6,4	-0,02
Indústria del paper i arts gràfiques	-12,6	-7,2	-5,4	-5	0,05
Cautxú, fusta i altres indústries	-4,8	-2,2	-2,6	-2,3	-0,02
Construcció	8,9	4,5	4,3	5,7	0,14
Serveis	1,2	-0,2	1,3	3,8	-0,17
Comerç i reparacions	-6,9	-3,7	-3,1	-2,2	0,02
Hoteleria i restauració	-6,8	-7,9	1,1	8,9	0,17
Transport i comunicacions	17,1	4,3	12,8	114,4	-0,58
Serveis financers, asseguradores i lloguers	-4,5	-1,3	-3,1	-21	-0,07
Altres serveis a les empreses	-11,1	-5	-6,1	-8,9	-0,03
Altres serveis a les persones	17,8	8,3	9,5	10,3	0,11
Total	-1,6	-1	-0,6	-0,3	-0,07

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC.

Taula 11. Ratis de capacitat d'endeutament de l'empresa bagenca per branques d'activitat. 2020

Dades en percentatges sobre el passiu i punts percentuals de diferencial amb Catalunya

	Patrimoni net	Endeutament	Deute ll/t	Deute c/t
	Passiu	Passiu	Passiu	Passiu
Primari	51,00%	49,00%	23,60%	25,40%
Indústria	41,90%	58,10%	23,00%	35,10%
Energia, gas, aigua i reciclatge	50,90%	49,10%	25,90%	23,20%
Indústries extractives no energètiques	36,00%	64,00%	38,50%	25,50%
Indústries químiques	56,50%	43,50%	10,80%	32,60%
Metallúrgia, maquinària i material elèctric	29,30%	70,70%	27,70%	43,00%
Material de transport	41,20%	58,80%	11,10%	47,70%
Indústria alimentària	57,60%	42,40%	14,90%	27,40%
Indústria tèxtil, cuir i confecció	61,90%	38,10%	12,60%	25,50%
Indústria del paper i arts gràfiques	32,80%	67,20%	32,20%	35,10%
Cautxú, fusta i altres indústries	63,30%	36,70%	10,50%	26,20%
Construcció	54,60%	45,40%	12,70%	32,70%
Serveis	64,10%	35,90%	17,30%	18,70%
Comerç i reparacions	42,10%	57,90%	15,10%	42,80%
Hoteleria i restauració	28,60%	71,40%	47,60%	23,70%
Transport i comunicacions	73,90%	26,10%	21,70%	4,40%
Serveis financers, asseguradores i lloguers	79,20%	20,80%	12,70%	8,10%
Altres serveis a les empreses	60,70%	39,30%	15,90%	23,40%
Altres serveis a les persones	54,80%	45,20%	23,70%	21,40%
Total	54,10%	45,90%	19,40%	26,60%

Diferencial amb Catalunya en punts percentuals (Bages - Catalunya)

Primari	-2,9	2,9	2,3	0,6
Indústria	-7,4	7,4	5,7	1,7
Energia, gas, aigua i reciclatge	-4,2	4,2	6,8	-2,6
Indústries extractives no energètiques	-24,6	24,6	22,7	1,9
Indústries químiques	-1,1	1,1	-0,7	1,8
Metallúrgia, maquinària i material elèctric	-17,5	17,5	11,1	6,4
Material de transport	11,9	-11,9	-4,3	-7,6
Indústria alimentària	12,8	-12,8	-8,8	-3,9
Indústria tèxtil, cuir i confecció	8,9	-8,9	-7,1	-1,8
Indústria del paper i arts gràfiques	-19,2	19,2	15,1	4,2
Cautxú, fusta i altres indústries	5,5	-5,5	-4	-1,5
Construcció	24,4	-24,4	-24,9	0,6
Serveis	13,6	-14,2	-6,9	-7,3
Comerç i reparacions	-3,4	3,4	-0,3	3,7
Hoteleria i restauració	-13,6	13,6	9,4	4,2
Transport i comunicacions	31,7	-31,7	-10,5	-21,3
Serveis financers, asseguradores i lloguers	19,7	-21,6	-18,9	-2,7
Altres serveis a les empreses	8,6	-8,6	-0,1	-8,5
Altres serveis a les persones	10,4	-10,4	-5	-5,4
Total	5,6	-5,9	-4	-2

Font: Departament de polítiques sectorials de PIMEC.

5. Metodologia

L'IDE tracta de mesurar l'evolució de l'activitat econòmica del conjunt d'empreses que operen en un territori en termes de Valor Afegit Brut. El valor afegit brut (VAB) és una variable clau per mesurar la capacitat d'una empresa per generar recursos i el principal indicador de síntesi del dinamisme empresarial. El VAB es mesura com la diferència entre els ingressos d'explotació i els consums d'explotació i les altres despeses d'explotació i s'obté, a cost de factors, a partir de les dades del compte de resultats de les empreses. Ens indica quina part dels ingressos d'explotació han generat valor (renda salarial o excedent empresarial), és a dir, queden a l'empresa un cop s'han cobert les despeses més directament vinculades a les vendes, matèries primeres, mercaderies, diferents proveïments i altres despeses no tan directament vinculades al nivell de vendes però necessàries per realitzar-les (altres despeses de l'explotació com manteniment, costos d'auditories, publicitat o taxes i tributs).

L'Índex de Dinamisme Empresarial sintetitza l'evolució del Valor Afegit Brut VAB mitjançant tres components fonamentals que es calculen a través del diferencial amb la mitjana catalana de tres indicadors homogenis per Catalunya i el Bages:

- A) Nombre d'empreses
- B) Nombre de persones ocupades per empresa
- C) Productivitat per ocupat

Conceptualment l'Índex de Dinamisme Empresarial es pot expressar mitjançant la següent equació:

$$IDE_{it} = \sum_d IDE_{d_{it}}$$

on

$$IDE_{d_{it}} = \sum_s IDE_{d_{it}}^e \times \sum_s IDE_{d_{it}}^g \times \sum_s IDE_{d_{it}}^p$$

Superíndexs

e: Empreses

g: Grandària

p: Productivitat

Subíndexs

d: tipologia d'empresa

s: sector (vegeu taula)

i: territori (Catalunya i Bages)

t: exercici període 2005- 2009 (2005=100)

Les dades del nombre d'empreses i del nombre de persones ocupades al Bages s'estimen a partir de les dades d'afiliació a la seguretat social. En concret, a partir dels centres de treball (centres de cotització) i dels ocupats d'aquests centres de treball. A aquesta primera estimació s'hi ha d'afegir les unitats productives sense assalariats, que es comptabilitzen tant com a empreses que com a ocupats. Per realitzar aquesta segona estimació s'utilitzen dades del "Directorio Central de Empresas" (DIRCE) que publica l'Institut Nacional d'Estadística (INE). Això ens permet una notable aproximació al nombre d'empreses i d'ocupats al Bages per als sectors d'activitat econòmica que considerem "de mercat".

D'altra banda, per estimar la productivitat per ocupat utilitzem les dades depurades dels comptes anuals que les empreses dipositen any rere any al Registre Mercantil. A partir d'aquí podem obtenir una productivitat per ocupat sectorial.

Combinant les dades d'empreses i persones ocupades i la productivitat per ocupat, obtinguda en aquesta segona fase, podem obtenir el Valor Afegit Brut de cada sector considerat "de mercat" i a partir de la seva addició el VAB comarcal.

Aquesta metodologia és similar a la que s'utilitza en l'elaboració de l'Anuari de la PIME Catalana que any rere any publica PIMEC i permet establir un marc de referència amb el conjunt de Catalunya.

Desagregació sectorial

SECTORS D'ACTIVITAT IDE	Codi CCAE-09 (2dígits)
Sector primari (agrari, ramader i forestal)	01, 02 i 03
Energia, gas, aigua i reciclatge	05, 06, 19, 35, 36, 37,38 i 39
Indústries extractives no energètiques	07, 08, 09 i 23
Indústries químiques	20 i 21
Metallúrgia, maquinària i material elèctric	24, 25, 26, 27, 28 i 33
Material de transport	29 i 30
Indústria alimentària	10, 11 i 12
Indústria tèxtil, cuir i confecció	13, 14 i 15
Indústria del paper i arts gràfiques	17 i 18
Cautxú, fusta i altres indústries	16, 22, 31 i 32
Construcció	41, 42 i 43
Comerç i reparacions	45, 46, 47 i 95
Hoteleria i restauració	55 i 56
Transport i comunicacions	49, 50, 51, 52, 53, 60 i 61
Serveis financers, assegurances i lloguers	64, 65, 66, 68 i 77
Altres serveis a les empreses	58, 62, 63, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 78, 80, 81 i 82
Altres serveis a les persones	59, 75, 79, 85, 86, 87, 88, 90, 91, 92, 93 i 96

Font: Departament d'economia i empresa de PIMEC

Ratis econòmics i financers

Rendibilitat financera a partir del resultat net total (RNT):	$\left(\frac{\text{Resultat de l'exercici}}{\text{Patrimoni net}} \right)$
Rendibilitat econòmica (o rendibilitat de l'actiu):	$\left(\frac{\text{Resultat abans d'impostos + despeses financeres}}{\text{Actiu}} \right)$
Palanquejament net:	$\left(\text{Rendibilitat financera (RAI)} - \text{Rendibilitat econòmica} \right)$
Rendibilitat econòmica (o rendibilitat de l'actiu):	$\left(\text{Marge} \times \text{rotació} \right)$
Marge:	$\left(\frac{\text{Resultat abans d'impostos + despeses financeres}}{\text{Ingressos d'explotació}} \right)$
Rotació:	$\left(\frac{\text{Ingressos d'explotació}}{\text{Actiu}} \right)$
Valor afegit brut al cost de factors:	$\left(\text{Ingressos d'explotació} - \text{consums d'explotació} - \text{altres despeses d'explotació} \right)$
Fons de maniobra:	$\left(\frac{\text{Patrimoni net} + \text{passiu no corrent}}{\text{Actiu no corrent}} \right)$
Liquiditat:	$\left(\frac{\text{Actiu corrent}}{\text{Passiu corrent}} \right)$

Creixement econòmic i activitat empresarial al Bages 2016-2020

L'indicador de dinamisme empresarial del Bages